

L'ESTEL

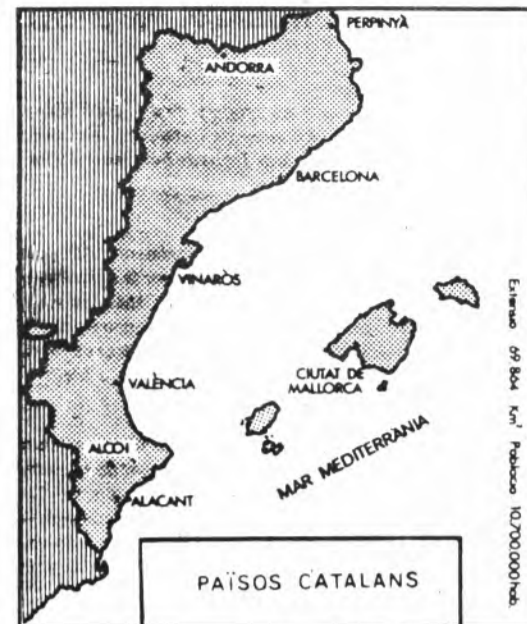
de Mallorca

ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

EL DIARI DELS MALLORQUINS

ANY XII. NÚMERO 280 1er DE DESEMBRE DE 1993 PREU: 200 PTS

Són els amos del Restaurant Cas Pobleret, de davant les escoles noves del Camp Rodó. Sopes, bacallà al forn, arròs brut... Menú a 675 ptes, cafè inclòs.

Components del curs de karate impartit per Lluís Maria Sans, 5 Dan, campió del món de kates, celebrat al Mota Karate Club del carrer del Pare Bartomeu Pou, de la barriada de Bons Aires de Ciutat.

Joan Frau Navarro és la segona generació de Tallers Navarro, una empresa de reparació de motors marins que fou fundada l'any 1921 pel seu pare Antoni Frau Joan. Els fills continuen al taller familiar.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a totes les famílies de les barriades de Bons Aires i el Camp Rodó. Si vos ha agradat, telefonau al **26 50 05** i el vos enviarem cada 15 dies.

Són els nins i nines de l'escoleta Caperutxeta Roja de la barriada de Bons Aires de la Ciutat de Mallorca.

Ja rebeu
L'ESTEL de Mallorca
És molt fàcil!
Telefonau al **26 50 05** i us
l'enviarem cada 15 dies

Puntualitzacions al senyor Antonio Alemany

Vull donar constància als lectors d'aquest article que, per correu urgent, vaig adreçar a El Día del Mundo dia 20 d'octubre d'enguany. Crid l'atenció als lectors sobre les consideracions que els vaig fer per demanar-los la publicació de l'article, cosa que, almanco al cap de dues setmanes, quan em torn posar davant la màquina, resulta que va ser debades.

Com a ciutadà de Mallorca, com a amic de la nostra llengua i davant la contundència i la gravetat de les expressions amb què el Sr. Antonio Alemany envesteix el projecte d'En Jordi Pujol d'implantar l'ús normal del català a l'ensenyament, em consider amb el dret i amb l'obligació de demanar-vos la publicació d'aquest article a les planes del vostre diari. Com a mínim perquè els lectors que llegiren les gravíssimes i criminalitzadores desqualificacions dels articles titulats Contra la norma, puguin tenir prou perspectiva i puguin confrontar els dos punts de vista abans d'arribar a conclusions irreversibles.

JORDI CALDENTY

El procés de decadència planificada que la llengua catalana pateix de la Guerra de Successió ençà, es pot resumir en quatre tongades: 1) De la primera meitat del segle XVIII ençà, prohibició del seu ús a les institucions públiques; 2) Dins la primera meitat d'aquest segle, escolarització massiva de la població amb prohibició als centres docents d'usar-la per estudiar i d'ensenyar-la; 3) Posada a l'abast de tota la població de mitjans de comunicació audiovisuals que pràcticament no usen per res el català; Amb aquestes tres fases, el català acaba amb la pèrdua de tot prestigi davant el castellà, fins i tot per als mateixos catalanoparlants. Així i tot, la immensa majoria de la població nativa continua essent monolingüe, fins que arriba la quarta fase, simultània amb la tercera: 4) Arribada d'una immigració massiva que Catalunya, com que continua sense poder polític, no pot dosificar ni integrar i que, afegida al desprestigi en què el poder ha encallat el

català, sense voler constitueix, per a aquest poder, una eina castellanitzadora de primera. Tot i que aquesta població tan sols immigri - no ho perdem de vista - pel legítim i humaníssim desig de cercar pa.

Arribats a aquest punt, el castellà, com una bolla de neu, ja avança i creix tot sol, alhora que hi reula el català. Als països normals, la immigració s'integra a la llengua del país d'adopció; als països sotmesos, són els nadius els qui s'integren als immigrants. Pensau, amics lectors, en quina llengua solen parlar els nostres matrimonis mixtos. Tira-tira, el castellà va deixant d'esser exclusivament una imposició per començar a ser, com més va més, una necessitat. I arriba que és aquesta necessitat, allò que més garateix la substitució de la nostra llengua. Així, el castellà ja no necessita lleis impositives, ni tan sols protectores. No ens ha d'estranyar, idò, que el Sr. Alemany aprofiti per parlar de "libertat" i es permeti dir que no li agrada que la *Constitución* estableixi el coneixement de l'espanyol com un *deber*. Clar, sap que la necessitat imposada té més força que el *deber*. Més necessitat i manco lleis fan falta, idò, tant als qui volen imposar una llengua... com als qui en volem recobrar una altra que és en perill. Gràcies per la lliçó, Sr. Alemany!

N'Antonio Alemany amaga tot el procés planificat que ens ha menats a la situació que patim. I no en té prou: llavors presenta la situació com el resultat d'una evolució natural i espontània. (Qui és, el feixista, Sr. Alemany?) Cerca aprofitar el desinterès dels nadius per la pròpia llengua, fòtil inútil segons l'"educació" que han rebuda i, alhora, utilitzar la immigració amb fins gairebé colonials per assegurar la continuació de la substitució lingüística. Vet aquí per què parla de "referèndums". (En

Hassan també en vol, de referèndum, ara que ha omplert el Sàhara amb marroquins que farà fer de colons).

Una reflexió: Posem que la Generalitat, en comptes d'acollir els immigrants com a nous catalans i actuar-hi en conseqüència, hagués volgut "preservar" els nadius del contacte amb aquells i ara promogués una dualitat ètnica de centres escolars. Posem que en creàs uns per a catalanoparlants i uns altres per a castellanoparlants i dividís ètnicament la població escolar. Simplement, posem que aplicàs els criteris que ara gosen propugnar els qui no volen la integració dels immigrants a Catalunya. ¿Estarien a pler, així, aquests que ara tant gemeguen? ¿O més aviat els tindriem acusant la Generalitat de fer un *Appartheid*? Que cadascú s'ho respongui. Desenganyem-nos, per tant: Tanmateix l'anticatalanisme no s'aturarà de remugar mentre Catalunya no es resigni a deixar-se arrossegar per aquesta inèrcia imposada que la mena a desaparèixer com a país diferenciat.

N'Antonio Alemany, "home de llibertat", en demanar el *libre mercado lingüístico*, desafia el català a provar-se amb el castellà... sense que cap poder li doni fregues ni posi esperit als cops blaus que li ha fets el poder dominant castellà -cosa que amaga- perquè seria un *atentado contra la libertad*. No cal fer comentaris.

El Sr. Alemany criminalitza de projecte educatiu d'En Jordi Pujol, que vol, tan sols dins ca seva, que el català hi pinti tant com el castellà a Madrid. N'Alemany diu que no és el mateix cas perquè "a Valladolid no hi ha catalans". ¿Com així no parlu, Sr. Alemany, dels 85.000 catalanoparlants que sí hi ha a Madrid, o de la comunitat galaicoportuguesa, o de la musulmana que també hi habiten? ¿Com així no acusau el M.E.C. d'*atentar contra la libertad* d'aquesta gent, en "obligar-la" també a estudiar en la llengua de Madrid? ¿O és que a Barcelona la llengua ha d'esser *de las personas* i a Madrid del territori? Sembla que, per vós, si Catalunya funciona en català deixa d'esser espanyola. Com quedam, no considerau vós el català una llengua espanyola? Idò com així, n'estau tan estugós? Així de compatible veis vós mateix la catalanitat amb l'espanyolitat? Veiam si ara en sòrtireu "separatista"!

En Jordi Caldentey és soci de Llengua Nacional i Delegat de Premsa de la Joventut Nacionalista de les Illes.

Guarderia infantil
maternal
Caperutxeta
Rotja
Oberta a partir
de les 7 del matí
Carrer d'Ausies March, 6
Telèfon: 29 40 05
07003 Ciutat de Mallorca

cuidecor, s.l.
Mobles de Cuina i Bany

Luis A. Llera Beltrán

DISTRIBUIDOR OFICIAL
eilin C/ Antoni Marqués, nº 36
Tel 75 97 69 - Fax 20 60 32 - 07003 Palma de Mallorca

Fins un 25% de descompte amb la
presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
Graduam i adaptam lentilles
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.
Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

L'ESTEL de Mallorca. El diari dels mallorquins. Editor i director: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Jaume Sastre, Joan Estades de Montcaire, Climent Garau, Tomeu Martí, Miquel López Crespí, Miquel Julià, Joan Quetglas, Guillem Crespí, Jordi Caldentey, Pere Gil. Depòsit legal: PM 473-80. Impresió: Hora Nova, S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apartat de Correus 124. 07600 s'Arenal. Telèfon: 26 50 05. Fax 26 99 41 - 75 35 18

L'esperit republicà

La crisi dels estudiants (I)

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

Els estudiants han sortit al carrer aquests dies. Eren convocats per organitzacions de caire estatal espanyol; les organitzacions catalanes no han introduït reivindicacions específiques, sembla. La protesta és contra les mancances del sistema educatiu, i, sobre tot, contra els augments de les taxes de matrícula. Tot té un aire de *dejà vu*, de cosa repetida, de com una mena de representació de revolta però sense esperit. Posats a imitar, els de Barcelona fins i tot es varen ajuntar a la manifestació dels obrers de la Seat. Tal volta volia ésser un record nostàlgic al maig francès del 68? Comptat i debatut, és una posició feble la dels estudiants; i encara més feble la dels catalans. Els bascos, en canvi, han mostrat que anaven pel seu compte; no han participat en aquest moviment. Als Països Catalans eren els diaris —qualcuns—, i no els estudiants, els que assenyalaven la discriminació a què són sotmesos els estudiants catalans. El diari *Avui*, per exemple, recollint les pròpies dades publicades pel Ministeri, mostrava que els catalans, tant de secundària com d'Universitat, són els que obtenen més poques beques. Així, a les Balears, els 35.990 estudiants varen aconseguir beca el 9%; a Barcelona, els 295.773 estudiants es reparteixen 21.000 beques (el 7%), xifra molt semblant a la de Màlaga, 20.500 beques, amb només 72.000 matriculats. També es discriminen les Universitats; així, la de Barcelona, la UB, la més massificada, amb 68.000 alumnes, només arriba a un 9 per cent de beques, mentre que la Complutense de Madrid, amb 127.000 alumnes, n'aconsegueix el 29 per cent. Són ells mateixos, els alts funcionaris espanyols, els que dibuixen (afavoreixen) la pròpia nació; en efecte, les zones més afavorides són Extremadura, Castella i Andalusia, on prop de la meitat dels alumnes són becaris. Un estudi sociològic feria veure que la discriminació encara és més gran; es veuria que disposen de més ajuts i beques procedents d'altres ministeris; també es veuria que milers d'estudiants (catalans, de-PPCC) no figuren a les dades estadístiques del ministeri; en aquest grup s'hi inclouria els joves que segueixen ensenyances lliures molt diverses, hereves del gran sistema d'ensenyament català, avui entrebanat.

Vull aprofitar l'avinentsa de la crisi estudiantil per plantejar un seguit de qüestions que fa temps que volia publicar, i que van més enllà d'aquesta protesta dels alumnes. Com és obvi, aquest conflicte s'inscriu dins la crisi econòmica general que afecta a l'Estat espanyol de forma específica. Així, doncs,

Primera qüestió. Com mostren sense cap dubte les historiografies d'economia moderna, les revolucions democràtiques burgeses varen ésser menades per la burgesia contra la classe dominant tradicional, l'aristocràcia terrera (Ben entès, burgesia en el sentit rigorós de la paraula, en el sentit que l'usa la ciència històrica: aquella classe o formació social l'activitat econòmica de la qual gira al voltant de la indústria i del comerç).

La burgesia va esdevenir la nova classe hegemònica una vegada que hagués tirat endavant la revolució

industrial. Com detalla Paul Bairoch —*Revolució industrial i subdesenvolupament*—, el desplegament econòmic i demogràfic va fer possible la revolució industrial, a Anglaterra, primer, i, a França en segon lloc. Per la qüestió que ens importa aquí: no fou la Universitat la impulsora del nou model econòmic. Foren les classes populars, de manera espontània, sense acord previ, les que engegaren la nova activitat industrial. La Universitat de la Sorbona, per posar un exemple, era un instrument de domini de l'aristocràcia decadent; era, i se comprèn que així fora, un centre productor d'ideologia oposada als nous temps; les noves idees i el nou model de ciència es manifestaven fora dels murs universitaris. Encara més gran era l'abisme entre les noves tecnologies i la ciència oficial. La major part dels invents i de les màquines més decisives eren fets per individus de les classes populars.

Segona. Un dels grans mites del nou sistema de valors de la moderna societat burgesa fou —és— posar l'ensenyament a l'abast de tot el poble. S'establí el principi d'"igualtat d'oportunitats" (observeu com la propaganda franquista feia molt d'ús d'aquesta expressió) per a tots els joves; solament el talent i el treball havien de determinar la carrera dels estudiants.

Vegem com és el mite. Des del principi de la R.I., la intel·ligència i el treball no tenien res a veure amb les possibles qualificacions escolars. Com sabeu, la major part de població era analfabeta; i, conseqüentment, molts dels que feien la R.I. eren autodidactes, essent molts pocs els que tenien títol universitari. Actualment, el mite consisteix en creure que la salvació econòmica d'una societat, d'un Estat, es pot fer a través d'una reforma del sistema d'ensenyament. Com ens mostra la història, primer va ésser la "salvació" econòmica, i la "reforma" de l'ensenyament, després.

Tercera. Primer la UCD, i darrerament i d'una manera més decidida el Govern del PSOE, s'ha lliurat a una política de "gran reforma" de l'ensenyament. On dona per suposat que és una política de progrés, d'"igualtat d'oportunitats", i, com també es diu, d'una major qualificació per una societat moderna i econòmicament desplegada. Més o menys convençudes, les classes populars catalanes han acceptat fins ara la proposta d'aquesta "millor qualitat de vida". I, duent l'argument a l'extrem, podríem dir: i quina millor qualitat de vida que aconseguir que tots els joves tinguin titulació universitària? El PSOE, procliu a les tradicions hispàniques, ha seguit una política en direcció oposada a la que han seguit els denominats "Tigres d'Àsia". I així ja tenim les diverses nacions de l'Estat fent un gran esforç en perseguiment d'aquesta "millor qualitat de vida" a través de l'ensenyament. Però sembla que els 40.000 teòlegs grecs no arribaren a veure la terra promesa.

De cap a un bloc nacional mallorquí

Des de la conquesta catalana de 1229, la posterior repoblació bàsicament catalana, la constitució del Regne de Mallorca i la seva reincorporació a la Corona catalanoaragonesa fins al segle XVIII, la relació de Mallorca amb el Principat i València és estada en tot moment d'una compatibilitat total entre la catalanitat lingüística i cultural i la plena autonomia política de les tres regions. És estada la conquesta militar i l'anexió política a Castella, que hem patida un cop perduda la Guerra de Successió, allò que ens ha duts a la substitució lingüística planificada, la subordinació política i, finalment, a la pressió fiscal que avui patim. (A les Balears cada família de 4 persones perd en impostos més de 500.000 pts. netes per any, segons dades del 1991 de la Conselleria d'Economia i Hisenda). No treu cap enlloc remolcar, com n'hi ha que volen, els fets del 36-39, llamentables com totes les guerres, d'en Bayo per un vent o dels bombardejos aeris feixistes que partien de Palma cap a Menorca i Barcelona, de l'altre. Tant té d'aquí cap allà com d'allà cap aquí.

En concordança amb la nostra dinàmica històrica, ara la UM vol un acord amb CiU perquè aquesta li faci de portaveu a Madrid. Ja hem vist un precedent similar passades les darreres eleccions estatals entre ERC i l'Esquerra Nacionalista Valenciana. Aiximateix, ERC manté l'oferta de fer igual amb diverses forces polítiques i culturals balears. Dia 17 d'octubre, En Pere Sampol, del PSM, damunt el *Diario de Mallorca*, alhora que reafirmava els lligams entre Mallorca, el Principat i València, s'obria de cap a sectors per ara més regionalistes. Dia 4 de novembre, el Centre de Documentació Europea de Balears signava un acord amb el Patronat Català pro Europa per accedir a la documentació d'aquest.

La Joventut Nacionalista de les Illes valora aquest seguit de fets com a molt positius i significatius i encoratja les forces nacionalistes autòctones a continuar pel camí de sumar forces i cercar punts de coincidència fins a arribar, com més aviat millor, a formar un Bloc Mallorquí, Menorquí, Pitiús —que, en certa manera, ja veim perfilar— per fer anar el país endavant des de les institucions.

JOVENTUT NACIONALISTA DE LES ILLES

Aquest periòdic està realitzat amb equips d'informàtica

Canon

Carrer de Jesús 34 baixos
Tlf.: 20 73 62 (5 línees)
Fax 20 40 29
07003 Ciutat de Mallorca

¡ELS MIRACLES D'EN
JAUME JOAN BOVER!
LES MANS QUE
CUREN!
C/ Joan Alcover, 10
entresol
Tlf.: 46 44 00
Ciutat de Mallorca

L'ESTEL
de Mallorca
El diari dels mallorquins

En veu alta

Vida de ca

Tomeu Martí Florit

Realment crec que només hi ha una feina més indigna que la de policia, independentment del color que sigui el seu uniforme, la de guarda privat de seguretat o de guarda jurat, com vulgueu.

Fa pocs dies un guarda de seguretat va agredir brutalment dos joves mallorquins que estaven realitzant un mural reivindicatiu a una paret del terreny que ha d'esser el Parc de les Estacions. No es tracta de l'únic cas, ni tan sols del més greu, és simplement un cas més d'agressió d'aquests aspirants a Rambo que controlen perillosament la nit mallorquina.

Els temps de crisi són terreny abonat per al creixement del feixisme i d'aquesta espècie germana que són els guardes de seguretat.

Sincerament, crec'altament perillós que aquest tipus de gent que respon al retrat robot de jove al·lucinat per les pel·lícules estil *Rambo*, *Robocop*... preocupats per cultivar el cos i per no cultivar la ment, puguin disposar de permís d'armes, de llicència per matar. Podeu pensar: "Jo conec en tal, que és guarda jurat i és una bellíssima persona." No ho discutiré, simplement recordaré que normalment se sol tractar de gent que no ha estat acceptada ni a la policia! I fent una ullada a la cultura mitjana de la qual fan gala els membres dels cossos i forces de seguretat de l'estat, n'hi ha per posar-se a tremolar.

Però la cosa no acaba aquí, suposant que una persona normal entràs a una empresa de seguretat, per allò de l'atur, que bé s'ha de menjar, etc. N'hi hauria a bastament per convertir-los en subjectes primaris, per dir-ho de qualque manera, amb la influència dels seus companys i amb la vida, que podríem qualificar sense ànim d'ofendre, de vida de ca. Ja que és amb aquest mamífer carnisser amb qui comparteixen la majoria de funcions i són, com el quadrúpede, dòcils amb els seus amos i terriblement violents amb els seus "enemics". Si hi ha algú que no ho cregui, així que faci una volta pel polígon de Son Castelló o per qualsevol altre zona franca del país, i veurà com alguns dels magatzems estan vigilats per cans i altres per aquesta mena de policia privada. I aquesta és una altra, potser una persona pugui ésser capaç d'estar vuit hores a la nit sola i en contínua tensió durant anys sense convertir-se en un psicòpata perillós. Jo com a mínim ho dubt.

En definitiva, crec que s'ha de replantejar el tema de la seguretat privada i plantejar-se molt seriosament el perill que signifiquen aquests cossos de mercenaris sense cap control. Encara som a temps d'evitar desgràcies majors.

Fidels servidors de l'Estat (i II)

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Què seria de nosaltres sense aquesta fe quasi sobrenatural en la ciència, l'economia de mercat? ¿Què podria esdevenir-se si no hi hagués unes lleis, una Constitució, respectada per tothom, que permet la realització d'un canvi social, un avenç continuat vers la perfecció col·lectiva i personal? ¿És concebible la vida del senzill militant, de l'honest cotitzant, del pobre home que ens vota cada quatre anys, sense creure en una sàvia direcció reelegida permanentment, una vegada i una altra, congrés rere congrés? No mudar mai d'amo és l'essencial per al progrés dels pobles. I aquesta creença ferma en la immutabilitat dels poderosos és precisament el que ens separa dels anarquistes, rebels, heretges de tota mena i categoria. Una fe arrelada en la nostra sang, sostinguda per la saviesa dels nostres clàssics palesant la necessitat d'una correcta direcció dels moviments populars. Què seria del poble, de les seves contínues insurreccions, si no hi hagués uns homes diligents, despresos, preocupats sempre de portar endavant un projecte ben meditat i estudiat? Què en va ser, dels pagesos mallorquins el segle XVI, en no disposar d'un pla estratègic per a sortir de la crisi? Per què fracassaren els esclaus romans en les revoltes contra el poder imperial? Què succeí a la nostra guerra civil, minats per la divisió interna i per la manca d'un Estat Major de comandament? Un dirigent, un Govern que puguin ser reelegits d'una forma permanent, cada quatre anys, sense interrupció, sense donar possibilitat, obrir esclatxes, a les forces de la dreta i la reacció. La fe en el President ens pot donar la victòria en tot moment. La fe és una virtut sobrenatural que ens fa forts i unifica les nostres conviccions. Alguns diuen que és el guany econòmic, ens retreuen la corrupció. Són mentides dels envejosos. Gent vulgar que voldria pujar a la poltrona sense practicar els nostres assenyats consells. S'ha de saber que el primer manament d'un bon militant, sigui del partit que sigui, i més encara si vol pertànyer a Europa, seguir el ritme de la modernitat, transformar les arcaïques estructures del país on vivim; és tenir una confiança immensa en la direcció i el Govern, car, sense aquesta fe humil, no hi podríem reeixir mai. La dialèctica ens ho ensenya així. El programa 2000 ho especifica ben clarament. En aquest món n'hi ha que en saben i que no en saben, n'hi ha de rics i de pobres, de llestos i de beneïts, hi ha uns que servim per a comandar, altres que només vénen al món per a obeir. Caldria tenir les coses clares. Pensar en la desfeta dels països de l'Est. Els intel·lectuals podem anar una passa davant del poble, mai un quilòmetre. ¿On s'ha vist que un ximple vulgui saber més que un professor de la universitat, que un dirigent elegit per majoria? ¿Hi ha res més trist que un home que no sap lletra vulgui criticar, discutir a la taverna les instruccions dels qui comandam? Obeir, ja ho deia l'església, porta els bons cristians al cel. Volem ésser orgullosos, saber més que els pastor del ramat? Sense la fe en els que comanden, sense creure en llurs paraules, ¿com podríem navegar enmig d'aquesta mar de falses informacions, de notícies tendencioses, de discursos pagats per les obscures forces de la reacció, tanta mentida escrita per a desviar-nos del recte camí? Cal una confiança inamovible en el Govern. No, no es pot creure tan sols en alguna afirmació de la direcció i rebutjar-ne una altra. Perquè qui nega un trosset de la veritat realment el que està fent és negar-ho tot. I igualment com hem d'acceptar tot el programa del partit, també hem de defensar tots els membres de l'executiu. Els enemics són a l'aguait. ¿Què seria de nosaltres si començàssim a dir: aquell

no m'agrada perquè viu a costa nostra, aquell no el vull de dirigent perquè sap més que jo, aquell altre em cau antipàtic perquè s'està fent un xalet de luxe mentre a mi no m'arriba el sou. Qui pensa així val més no es faci dels nostres! Com digué Jesús fa molt segles, "molts són els que han estat cridats a la causa, però molt pocs els que saben ser fidels seguidors". I el que hem de procurar, el més important, és que l'heretgia no penetri en les nostres fileres. Avui dia vivim dins un món molt confús. Molts aprofitats, utilitzant d'una manera demagògica algun error que hem pogut cometre, diuen que són la "vertadera esquerra" i ens acusen d'incomplir promeses, d'oblidar el programa electoral. Excuses per a consolidar la seva paradeta política i poder viure del pressupost estatal amb la justificació que només ells representen el partit vertader. Déu meu, que n'hem vist de partidets d'aquest estil en els darrers quinze anys de democràcia! Qui se'n recorda avui del Partit del Treball, del Moviment Comunista o la Lliga Revolucionària? Els seus mateixos seguidors s'han fet dels nostres! I ara, una colla d'il·luminats com els senyors Anguita i Ribó, ens volen donar lliçons? Tots sabem com el nostre moviment n'està plagat d'heretges de totes les tendències que pugnen per dividir el vot popular i lluiten per debilitar la consciència i rectitud dels bons militants. ¿No recordau els eixelebrats partidaris del marxisme i la República, els que defensaven el No a l'OTAN?. N'hi ha molts d'aquests entre els nostres, gent de baixa condició que no comprèn els reptes de la modernitat. També hem d'anar amb compte amb la fracció subversiva dels defensors dels contractes indefinits, o els qui promouen vagues generals contra l'atur i la reducció del poder adquisitiu dels treballadors. Bona colla de desagraïts, quan s'apleguen les direccions de CC.OO. i UGT! Quanta gent que encara no ha entès quin ha d'esser el paper dels sindicats dins la construcció de l'Europa del segle XXI! Altres, són els pitjors, xerriquen pels racons explicant que no hi ha una sola veritat sinó moltes i que el millor Govern seria el d'unitat amb l'esquerra conseqüent. Però els més perniciosos, els autèntics aliats del terrorisme, són els que escriuen i prediquen contra la democràcia, dient que no basta anar a votar cada quatre anys per a obtenir el canvi esperat, neguen les bondats de tot Govern elegit en les urnes, asseguren, incrèduls, que votar un llistat tancat forma part d'un absurd ritual masoquista. Folls, sense reconèixer les virtuts de la Constitució, voldrien una democràcia popular, de Consells Obrers i d'associacions de veïns, sense càrrecs permanents, sense sous per als diputats, i, el que és pitjor, sense partits polítics que representassin la Banca, les multinacionals, els legítims interessos dels inversors estrangers.

N'hem de ser conscients: qualsevol camí que obri el pas a l'heretgia, ens portarà, primer, a l'apostasia de les nostres autèntiques creences, i més endavant, a la deserció del moviment i a una posterior pèrdua de les eleccions. Aquest, aquest —que abandonem el Govern— és l'objectiu final dels enemics interns i externs, que, ajudats per la confusió, per tanta falsa interpretació, s'introdueixen entre nosaltres, com dimonis i mals esperits, minant la nostra creença en la direcció, els principis fonamentals que guien l'acció modernitzadora de l'executiu. Per tant, hem d'anar amb compte amb idees i actituds que fan el joc a la dissidència i contribueixen a destruir la nostra provada fe europeïsta. Són tants els errors que ens envolten, tantes les temptacions que els contraris posen al nostre pas!

Electrònica

**MIGUEL
RISSO**

Servei tècnic

 Reparació i instal·lació
 Televisió - vídeo - audio -
 electrodomèstics - antenes
 col·lectives - parabòliques - porters.
 C/. Guillem Galmés, 11
 Tel.: 75 35 80 - Palma de Mallorca

Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal

Paranoia castellanista a Madrid i també a la premsa forastera de Mallorca

Un autèntic *delirium tremens* ha agafat darrerament el diari monàrquic de Madrid *ABC* amb la qüestió de l'ensenyament en català al Principat. No hi ha dia que no surtin cartes i cartetes, totes elles plenes d'ofenses al nostre poble, i que si les hem de creure, nosaltres a Catalunya impedim tots els drets constitucionals als ciutadans i ciutadanes de parla castellana. El diari que fundà l'aristòcrata castellà Luca de Tena sembla que té ganes de brega. L'*ABC* ha declarat la guerra als catalans presentant-nos com uns tirans i uns dèspotes dels qui no parlen ni volen parlar la nostra llengua. Quina carota!

Però no només el diari, aquest pamflet de *PRENSA ESPAÑOLA S.A.*, ha perdut la xaveta; ací a Mallorca tenim un diari que té una secció anomenada "El Discreto encanto de la vida". Doncs bé, al responsable d'aquesta secció, ara li ha agafat la mania de fer una enquesta sobre en quin idioma cal que s'ensenyi en les nostres escoles. Curiosament tots els entrevistats són mestresses de casa, jornaleres, cambriers de restaurant o cafè, taxistes, mecànics, etc, que plens d'autoodi amollen que l'ensenyament s'ha de fer en castellà perquè "som a Espanya" o que, el castellà, tothom l'entén i així ha d'ésser "perquè som espanyols". Tots aquests gran entesos en filologia i lingüística, com suposareu, admeten que es doni una assignatura de llengua "balear" o mallorquina però no pas de llengua catalana (com ara es fa a les escoles) perquè, segons el dir de tots aquests "mestres", "doctors" i "licenciats" la nostra parla mallorquina res té a veure amb el català.

Què pretén demostrar l'*enquestador* amb aquesta enquesta? Demostrar el gran nombre de mallorquins i mallorquines que acoten el cap servilment davant l'amo de Madrid i estan empegueïts de les seves arrels catalanes? Si no és per demostrar aquesta ignorància i aquest servilisme l'enquesta del "Discreto encanto de la Vida" no serveix per res i no fa més que embullar fil a la troca.

Ja poden repicar les campanes

Catalans, gent de les illes i del País Valencià, pobles de Bascònia i de Galícia, ja poden repicar les campanes de les nostres catedrals i esglésies! El rei d'Espanya està a favor de l'exercici al dret d'autodeterminació. No, amics meus; això no és cap broma. El dimarts 9 de novembre de l'any de gràcia de 1993 serà un dia històric per tots quants i quantes creim en tal dret. Aquest dia, a les quatre i busques del capvespre, en Joan Capet, de professió "rey de España por la voluntad de Franco" i per tant cap de l'estat "según el título segundo de la Constitución española de 1978", declararà a Jerusalem i a davant el parlament de l'Estat d'Israel (la Knesset) i en presència de les màximes autoritats jueves (com el president de l'Estat

Ezer Weizman, el primer ministre Isaac Rabin o el cap de l'oposició del Likud Benjamim Netanyahu) que: "HAY QUE GARANTIZAR A TODOS LOS PUEBLOS DE LA REGION EL PLENO EJERCICIO DE SUS DERECHOS Y LIBERTADES FUNDAMENTALES INCLUIDO EL DERECHO A LA LIBRE AUTODETERMINACION DEL PUEBLO PALESTINO, LO QUE ES VOLUNTAD DE LA O.L.P. I FIGURA EN LAS RESOLUCIONES 242 i 328 DEL CONSEJO DE SEGURIDAD DE LAS NACIONES UNIDAS." I àdhuc va afegir més coses com per exemple aquest bon consell de "Rei de Jerusalem" que té heretat dels nostres antics monarques de la Corona d'Aragó i aquests dels reis de Sicília, successors dels reis de les creuades cristianes: "SED VALIENTES, YA HA LLEGADO EL MOMENTO DE LA SERENIDAD."

Davant unes afirmacions tan eloqüents, no en tenc el menor dubte; si el rei d'Espanya reconeix als moros de Palestina el dret a ésser —si ho volen— sobirans i independents, el mateix dret ha de reconèixer a tots aquells pobles, com el nostre, dels quals se sent i considera l'hereu dels antics sobirans.

Per tant no hi ha perquè passar ànsia. Ja poden repicar les campanes! El rei d'Espanya, que té bones influències amb els polítics i governants estrangers, millor les tindrà amb el seu primer ministre, Felipe González. Així que, davant tanta evidència, em prenc respectuosament la llibertat i l'atreviment de dir-li: "Apa, Joanet, coratge, sigues valent! Majestat, digau a en Felipe que el Corcuera prepari el Reial Decret convocant-nos a un plebiscit o refrenament —sota la supervisió de l'ONU— perquè nosaltres puguem exercir aquest dret a l'autodeterminació que Vós, Senyor, reconeixeu als palestins, i que per tant puguem escollir si volem ésser sobirans i independents.

Poema patriòtic

(D'un llibre de poemes i cançons patriòtiques)

Pàtria, adéu! De dalt de les muntanyes,
et veig estesa, trista, fumejant.
La lluita és acabada, i tes entranyes
els cavalls del botxí potetjaran.

Els teus fills sofriran de mans estranyes
injúries horribles; et prendran
negres corbs el fruit màgic que t'afanyes,
perquè no parlis t'amordaçaran.

Pàtria, adéu! Les nostres culpes totes
pagaràs tu. Mes de ta sang les gotes
adobaran el teu terror fecund.

Dins de tu naixerà una nova vida,
i de dins i de fora per la crida
d'una altra Renaixença estem a punt.

En Joan Capet segueix un mal camí

No m'agrada ésser mal educat ni mancar el respecte a ningú, però trob que en Joan Capet (ja m'enteneu de qui us parl) va per un molt mal camí si s'obstina a seguir tots aquests *consejeros culturales* qui li fan dir totes aquestes "heretgies" com per exemple que "la lengua és uno de los símbolos de la unidad de España aunque haya miles de españoles que tengan otra lengua como propia, también española".

No, Joanet, això no és així. Aquesta "lengua"—de la qual jo supòs que parlau— no és cap símbol nostre, i encara que sigui el parlar vernacle de les tres quartes parts de la península Ibèrica. Em sembla un atreviment molt gros, de part vostra, voler que la tal "lengua" sigui un símbol de la "unidad de España". O és que per a vós, Joanet, Espanya és només la "ancha Castilla" i el "sur de guitarras y panderetas"? Si és així, no us ha de venir de nou que no vulguem saber res de vós i és molt normal que desitgem independitzar-nos d'un país estranger o foraster (com per als catalanoparlants demostra ésser l'Estat espanyol actual) qui no content de governar-nos vol imposar-nos la seva llengua.

Cañellas, la veu balear de l'amo Matutes

El president balear Gabriel Cañellas, com a fidel criat d'Abel Matutes (l'empresari model entre la classe política dels dinosaures dominants avui en dia a l'Estat espanyol) ens prepara un auster, però molt ben cuidar pavelló turístic, a base de combinar bijuteria *hippy* amb nous projectes de golf i ports esportius que destrossen el medi natural, discoteques, fàbriques de piròmans i vergonyosos projectes d'urbanitzacions, hotels i xalets il·legals. També s'ha previst regalar una sobrassada, un siurell i una ensaïmada a tots els visitants que signin el llibre d'honor que s'entregarà d'aquí a dos milions d'anys a la família reial espanyola. (De la revista humorística "El Triangle", dimarts, 14 de setembre de 1993).

ATLANTA

Studio

**Culturisme, aeròbic, body building, fitness
aprimament, augment de pes, sauna,
solàrium. Obert des de les 8 del matí a les
23 hores no tancam al migdia.**

**Carrer Francesc Suau, 15 - Carretera de
Valldemossa. Tlf.: 76 17 12. 07010 Ciutat
de Mallorca**

ENCUADERNACIONES

LOZANO

GRABACION
EN ORO Y PIEL

Tte. Escandell, 5-B
Tel. 29 15 37
07010 PALMA DE MALLORCA

TENNIS

SON RIGO

Tennis	Squash
Futbol-sala	Volei
Hàndbol	Mini golf
Petanca	Tennis Taula
Cir. Footing	Gimnàs

Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

SERVICIO OFICIAL **OPEL**

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 - LAS CADENAS
07600 EL ARENAL - PALMA (BALEARES) Tel. 26 81 11
Fax 74 32 77

**Carretera Militar, 185 Ses Cadenes
07600 S'ARENAL DE MALLORCA**

Bartomeu

Vilanova

Ara que plou

Ara que plou, que el temps ha refrescat y las fonts toman a rajar abundoses, ens comença a flaquejar la memòria. La pluja, com cada any per aquest temps, disol poc a poc la preocupació col·lectiva pel problema de la manca d'aigua que ens ha preocupat durant tot l'estiu, a tots i a cada un dels mallorquins.

Ara que plou, oblidam, altre cop, que l'aigua és un recurs escàs i l'element vital per excel·lència.

Ara que plou, que l'aigua enfanga els terrenys i corre pels torrents, en semblen llunyanes les restriccions de l'estiu que s'han hagut d'implantar a determinades zones de Mallorca o la baixa qualitat de l'aigua de l'aixeta, més salabrosa del que voldriem degut a la extracció, cada vegada més creixent, dels nostres aqüífers sobreeplotats. Així fins que torni l'estiu ens oblidarem, tal volta, que som una illa amb recursos hídrics limitats.

Però el pitjor de tot és que hem perdut la consciència col·lectiva de l'estalvi d'aigua i els costums que, des de temps immemorials, eren practicats pels nostres avantpassats quan encara no s'havien implantat modes males de mantenir, ecològicament parlant, per unes terres mediterrànies com les nostres.

De fet els nostres avis ja practicaven l'estalvi d'aigua que ara y desde les diferents institucions s'intenta transmetre amb grans campanyes publicitàries. No són tan lluny els temps en que l'aigua de la gerra que s'havia tret del pou s'utilitzava una i altre vegada per a tasques diverses. Llavors el reciclatge era una activitat quotidiana fruit de l'esforç que suposava aconseguir el aigua. Avui l'aigua és un recurs fàcil d'obtenir, tal volta massa fàcil.

Caldria tornar a escorcollar dins la memòria col·lectiva i retrobar l'equilibri amb l'aigua per tal de recobrar aquell sentit que tenien els nostres avis per una justa valoració y com a conseqüència, la racionalització de l'ús de l'aigua com a element vital. Però fins que això arribi quasi segur que haurà plogut molt.

Moide ani

Poemes anònims del ghetto de Varsòvia

Moide ani.
Moide ani.
Moide ani davant teu, Senyor.

Sóc aquí
davant teu.
Veus, Senyor Déu,
com sóc ara?
Què queda encara
d'allò que era?
Malmenat per tanta gent
he perdut l'ensenyament
de les nostres vella llibres sagrats.

Moide ani...

Dret aquí,
davant teu,
sóc, Senyor Déu,
jove encara.
Qualsevol, ara,
em perdria.
D'on treure l'enteniment
per viure en un món dolent
sense el suport de l'oració?
Moide ani

L'ERA D'AQUARI

J. Verd

Ara fa un any, l'editor de l'*Ultima Hora*, em va demanar un article per l'extraordinari commemoratiu dels cent anys del diari, article que no es va publicar fins el 30 d'abril de 1993 a la pàgina 136 amb el mateix capçal que el present, i és que amb aquest títol tenc molt per dir. No cal esser experts en astrologia per saber que estam al començament de l'era d'Aquari, que ha de dur en canvi total de la societat a tots els nivells, la Pau inclosa.

Creguem o no en la influència dels astres, per tot arreu del Món s'ensumen els símptomes irreversibles del canvi, una veritable revolució incruenta basada en el diàleg i no en les armes. En síntesi, vaig escriure que allò que falla és el sistema. I el d'avui està caminant cap a l'eliminació de la figura de l'aturat. En primer lloc, hem de tenir en compte que els trenta milions d'aturats que suporta l'Europa unida, reflecteixen la condició de marginats almanco sobre una altra persona del seu entorn íntim, sia dona, fill, marit, pare, parella o amic, mantenint un estat psíquic negatiu que afecta un da cada sis habitants de la Comunitat Europea.

Això és molt greu dins la societat de l'abundància. Com pot esser que l'agricultura, la indústria i els serveis, puguin absorbir de bell nou els trenta milions d'aturats si fins i tot els economistes manifesten que la desitjada reactivació no suposarà augment de contractes laborals? Com sempre, els polítics, com els eclesiàstics, van llegües enrera de la realitat que viu la societat. Aquesta circumstància d'un excessiu nombre d'aturats ja fa temps que està plantejada i ara, a la fi, els polítics comencen a parlar-ne, però tan malament que, més valdria que callassin. Tot el que s'ha dit fins ara, no solucionaria res si es dugués a la pràctica, ja que cap de les propostes enfronta el problema. La solució està en la desaparició de la figura de l'aturat, com temps enrera va desaparèixer la figura de l'esclau, del leprós i d'altres.

Allò que es practica ara amb l'aturat és una política excloent, i això qui ho pateix són ells i els seus familiars més directes.

Abans que es publiqui aquest article, el PSOE i el PP ja s'hauran desdit de les seves manifestacions demostradores d'un total desconeixement del problema. El PSOE manifestant el desig de reduir a quatre els dies setmanals de feina: estabilitzaria la producció eliminant els excedents, però sense afectar els aturats, que continuarien existint, i l'oposició, que considera que el seu paper és dur la contrària al partit que és el poder, ens enfloca que el que cal és treballar més dies i més hores. Ja em direu que en farem de la producció excedent si a damunt n'hi afegim més.

La temporada turística d'enguany, ha deixat ben clar que amb més turistes que mai les plantilles hoteleres s'han reduït. La nova factoria de la SEAT a Martorell, amb la meitat de personal que la problemàtica factoria de la Zona Franca de Barcelona, obtindrà una producció superior a l'esmentada factoria.

Quan na Catalina Cirer a la inauguració d'Alcampo fa agrair als directius de l'empresa la creació de llocs de feina, anava més torta que un ganxo.

Les grans superfícies, que quasi segur són el futur de la darrera fase de la producció (posar l'article en mans del consumidor), no sols no creen llocs de feina, més bé al contrari. Per cada persona que contracten, en deixen dues o tres a l'atur.

Si els polítics amb verdadera vocació de servei a la societat haguessin estudiat a temps els tres casos que acabam d'exposar, tindrien respostes més apropiades a la nova situació que s'ha produït als països industrialitzats.

Com a les seccions de trencaclosques, la solució, al número següent.

L'ESTEL DE MALLORCA contra la censura

La revista *Udol de Llubí*, membre de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca, ens ha enviat aquest escrit com a denúncia de la seva particular situació que s'ha originat a conseqüència del control que li vol fer l'Ajuntament.

Per aquest motiu, la Junta Directiva de l'Associació, solidaritzant-se amb ella, vol fer arribar el mateix a totes les publicacions associades, per tal que es facin ressò d'aquesta coacció que priva la llibertat d'informació i la d'expressió, objectiu bàsic de la nostra raó de ser.

Llubí, novembre de 1993
No ens donarem per vençuts!

Sembla ser que, després de 18 anys de democràcia, un dret fonamental com és la llibertat d'expressió no s'ha assolit encara en aquest país.

El passat 26 d'octubre a l'Ajuntament de Llubí no es va reconèixer aquest dret tan fonamental, bàsic, vital i primari. (Article 20.1 i 2 de la Constitució espanyola).

El «senyor» Tomàs Campaner, regidor del PP, va presentar una esmena per canviar part de la proposta de l'àrea de Cultura que feia referència a les diferents subvencions que la corporació municipal dona a les entitats del nostre poble. L'esmentat «senyor» va considerar que s'havia de derfegar o, com a mostra de bona voluntat, i seguint la seva idea, que les 100.000 ptes. de la subvenció fossin abonades en quatre lliuraments de 25.000 ptes., cada un, coincidint en la sortida de cada número, i que aquest lliurament estàs supeditat al VIS I PLAU que la comissió de govern, una vegada examinat l'exemplar corresponent, pogués emetre. Aquesta proposta va ser aprovada amb el recolzament del Senyor Batle (UM), el regidor de CB i l'altre regidor del PP; i va ser rebutjada pels dos regidors del PSM, la regidora d'UM i el del CDS (de poc va server el seu rebuig a causa del vot de qualitat del Batle). O sia que, se'ns donarà la subvenció (SI AGRADA LA REVISTA) una vegada que hagi passat per la «CENSURA».

Com a mitjà de comunicació ens hagués paregut millor que no se'ns hagués concedit la subvenció abans d'haver condicionats a l'hoja d'expressar les idees de la manera que ens sembli més correcte, a nosaltres i als nostres col·laboradors.

Tanmateix amb subvenció o sense feim comptes seguir amb la mateixa línia, surti la revista amb més o manco planes.

Revista UDOL

L'Estel de Mallorca

La revista que diu el que els mallorquins pensen, i no s'atreveixen a dir.

Subscriuiu-vos-hi. Tlf.: 265005

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

CORT GASTA MÉS DE 20 MILIONS DELS CONTRIBUENTS EN VIATGES DE FAGEDA I DELS SEUS REGIDORS

(Redacció) L'Ajuntament presidit pel batle del PP, Joan Fageda, s'ha gastat des de maig de 1991 l'escandalosa quantitat de 20'5 milions en viatges arreu del món. Segons informació proporcionada per DM dia 11-XI-93, el rànking de viatges és el següent:

Joan Fageda: 30 viatges (Madrid, Barcelona, València, Bufalo, Sheffield, Tòquio, Moscou...)

Fernando Jiménez: 26 viatges (Madrid, Barcelona, València, Bufalo, Sheffield, Tòquio, Moscou, Açores, Laussane, Brussel.les...)

Juan Bauzá: 18 viatges.

Mateo Jaume: 8.

Josep Carles Tous: 7.

Arturo Cadenas: 6.

José Yarza: 6.

Magdalena Bosch: 5.

Sebastià Barceló: 4.

Carlos Ripoll: 4.

Celia Jiménez: 3.

Nicolau Tous: 3.

L'oposició PSOE i PSM (Rifà, Aguilar i Jurado): 1.

ELS AJUNTAMENTS DE BALEARS SÓN DELS QUI COBREN ELS IMPOSTS MÉS ELEVATS DE TOT L'ESTAT

(Redacció) Els ajuntaments de Balears, agafats en bloc, són els qui castiguen els ciutadans amb la pressió fiscal més forta. Aquesta pressió supera les 40.000 ptes. per habitant i en el cas de l'Ajuntament de Palma arriba a les 81.132 ptes habitant. Per altra banda, el nivell d'endeutament també és un dels més grossos. Destaquen per damunt de tot i a distància de tots els altres, Palma del PP que té un deute de 17.000 milions i Calvià del PSOE que deu 6.500 milions. En conjunt els ajuntaments de Balears deuen 38.857 milions.

L'AJUNTAMENT DE SANTA MARIA REBAIXA L'IAE I CONGELA IMPOSTS I TAXES

(Redacció) L'actitud del batle de Ciutat pel PP, Joan Fageda, que es dedica a ballar sevillanes amb jovenetes més aferrat que un pop, a viatjar arreu del món amb companyia de Giménez i a pujar i a pujar els impostos, contrasta amb el batle pel PSM de Santa Maria, Mateu Morro. En l'últim ple de l'Ajuntament de Santa Maria, es va decidir rebaixar en una dècima l'Impost d'Activitats Econòmiques, d'un 1'4% a un 1'3%, i congelar tots els impostos i taxes de l'Ajuntament per a l'any 1994.

ELS HOTELERS MALLORQUINS PASSEN DEL PP I CERQUEN EL SUPORT DE CIU

(Redacció) Votar PP-PSOE és votar fam i misèria per a Mallorca. Cafellas és un mal mallorquí, un president inútil venut a Madrid incapaç de defensar els interessos de Balears. De cada dia són més els mallorquins i mallorquines que s'adonen d'aquesta veritat. Per exemple, els hotelers. El president de la Federació Empresarial Hotelera de Mallorca, Ferran Porto, ha enviat una carta al president de la Generalitat, Jordi Pujol, en la qual sol·licita el suport de CiU per a la rebaixa de l'IVA aeri del 15% al 6% en els pressuposts de l'estat de l'any 1994. El president dels hotelers mallorquins, davant la ineptitud total de Cafellas, ha sol·licitat la intervenció de Pujol, cosa que ja va fer també UM, perquè sigui efectiva la rebaixa de l'IVA que reclama el sector turístic de Balears.

ELS PREUS DE MERCAPALMA CAUEN UN 14% A CAUSA DE LA CRISI

(Redacció) Els preus de Mercapalma s'han fet ressò de la crisi econòmica actual i han experimentat una davallada del 14%. L'apartat més afectat ha estat el de la fruita que ha caigut un 27%. Allà on s'ha notat molt els efectes de la crisi ha estat en l'espectacular augment de la carn de porc més barata que d'altres com la de vedella o de mè. L'increment del consum de carn de porc ha arribat al 147%.

ES DISPARA L'ÍNDEX D'INSEGURETAT CIUTADANA A MANACOR

(Redacció) Manacor viu d'ençà un cert temps una forta tensió a causa de l'augment destacat del nombre de robatoris. Els comerciants, que són els més afectats, estan preocupats pel fet que en prop més de 15 dies s'han comptabilitzat 18 robatoris que s'han denunciat i devers 40 que no s'han denunciat. L'import total dels béns robats suposen una xifra propera als 5.000.000 de ptes. i els danys ocasionats en aparadors i portes passen els 2.000.000 milions. Davant aquest situació de greu deteriorament, els comerciants estan mirant de demanar a PIMEM la convocatòria d'una vaga general per exigir a les autoritats corresponents mesures per aturar aquesta onada de delinqüència.

ELS COMERCIANTS DE LA PLAÇA DE LES COLUMNES HAN PERDUT UN 60% DE VENDES

(Redacció) Els comerciants de la Plaça de Pere Garau i de la Plaça de les Columnes han vist davallar l'índex de vendes prop d'un 60% a causa del greu deteriorament que viu la zona a causa de la delinqüència, obres municipals interminables, supressió de línies d'autobús i disminució del nombre de faroles que han convertit la zona en una barriada insegura i degradada. La majoria de comerciants ja han fet arribar a l'Ajuntament l'amenaça de fer un tancament de caixes i de no pagar impostos, si els qui comanden no posen remei ràpid a l'assumpte.

ONADA DE ROBATORIS A LA BARIADA DE SO N'ESPANYOLET

(Redacció) Veïnats de la barriada de So n'Espanyolet de Palma han denunciat una escalada de delictes contra la propietat que va començar a finals d'agost i que de llavors ençà no ha aturat d'incrementar-se. En la majoria de casos, els lladres actuen de nit i eligeixen per norma general plantes baixes i primers pisos on entren per robar doblers o tot quan objecte de valor que troben.

FAGEDA PERJUDICA ELS FUNCIONARIS PERÒ NO LIMITA NI ELS ASSESSORS NI ELS VIATGES

(Redacció) El PP de Cort ha decidit que s'han d'estalviar doblers. Per tal de reduir despeses ha decidit congelar la plantilla, suprimir 80 llocs de treball interins i allargar el pagament de complements als funcionaris pactats ja fa temps. Això és el que Fageda està disposat a fer per estalviar. El que sí en canvi no està disposat a fer és a reduir els seus viatges o el servei d'assessors que serveix per col·locar persones del PP amb sous altíssims a canvi de no fer res.

EMAYA PUJA EN UN 14% LA TARIFA DE RECOLLIDA DE FEMS

(Redacció) Van prometre una cosa abans de les eleccions i ara fan tot el contrari. Fageda, Giménez, Cadenas i companyia van prometre aigua bona, que no vindria El Corte Inglés, la pujada dels sous dels funcionaris i congelació dels impostos entre d'altres coses; han complert la seva paraula? Pots pensar! Són més falsos que les retallades de Judes! L'escalada no atura. Després de pujar les targetes de l'ORA, ara li ha tocat a la taxa de recollida de fems que pujarà en un 14%. Per quin motiu? Idò ara Cadenas ha dit que és per cobrir la recollida selectiva de fems. Giménez va justificar pujar la targeta de l'ORA a 100 ptes. per evitar les molèsties del retorn de canvi als ciutadans. Sigui per un motiu o l'altre, la qüestió és que els impostos pugen i pugen mentre els ingressos dels comerciants mallorquins davallen sense fre.

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

BALEARS: UNA COLÒNIA AFRICANA ON ES POT ASSASSINAR IMPÚNEMENT

(Redacció) Balears és una colònia espanyola com ho van esser Cuba, Filipines, Guinea o Sidi Ifni. Una característica general de tota colònia és el progressiu deteriorament de la vida social atès que la llunyana metròpoli passa olímpicament de tot a excepció de la recaptació fiscal. A una colònia, per regla general, tot va com va: sanitat, seguretat ciutadana, carreteres, etc. L'únic que funciona així com toca és l'engranatge de l'espoliació fiscal. Fora d'això, la resta és un bordell. L'exemple més punyent el tenim a la vora: des de 1990 ençà, set assassins a Balears estan sense resoldre. Dia 12 de gener de 1990 van assassinar un recepcionista de Cala Ratjada, Gabriel Forteza de 45 anys. Dia 26 de març de 1990 van assassinar amb 22 punyalades, un altre recepcionista, aquest de Can Pastilla, de 66 anys, Ramiro Rodríguez. Dia 6 de juliol de 1990 van matar un taxista a l'autopista Palma - Andratx, Josep Riera. Dia 17 d'abril de 1991 es van carregar a ganivetades el mariner Ryes Brooten al barri xino. Dia 19 de desembre de 1991 van matar un altre taxista a Eivissa amb 27 punyalades, Josep Ribas. Dia 8 de gener de 1992 van assassinar el director de l'hotel Metropolitan de la Platja de Palma, Joaquín Vermeulen. I dia 21 d'octubre de 1993 van matar un pastor jubilat de Santanyi, Andreu Burguera de 70 anys. Fins avui cap d'aquests crims ha estat aclarit i els autors van a lloure sense cap problema i en disposició de matar més gent. I que consti que la llista podria esser molt més llarga, se'n recorden vostès d'aquell garriguer de Lluçmajor que també van assassinar fa uns anys? Idò tampoc encara no han detingut els seus autors.

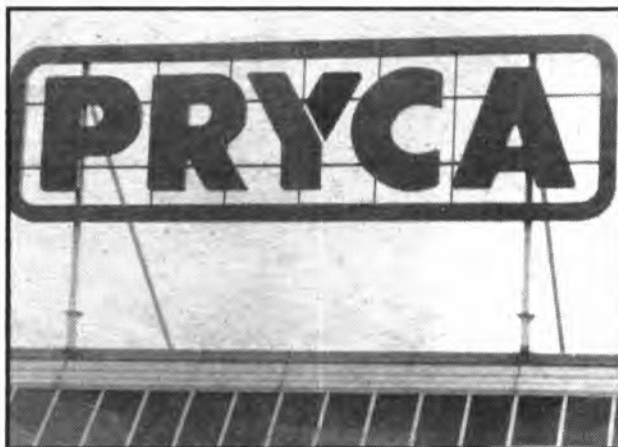
Conclusió: Balears paga a Madrid uns impostos de primera divisió i en canvi reb unes serveis de tercera regional. Per començar, la **Policia Nacional** i la **Guardia Civil** estan mal pagats, disposen de pocs mitjans i són destinats a les colònies d'ultramar a desgrat seu. Resultat: nivell altíssim d'absentisme laboral i escaqueig a l'hora de fer la feina. En poques paraules: passen de tot. A Euskadi i al Principat tenen la **ertzaina** i els **mossos d'esquadra**. Per què Cañellas no ha creat una policia autonòmica? Idò perquè Cañellas només pensa a administrar i a augmentar el patrimoni de la seva dona, la família Salas. De la resta se'n fot olímpicament. Cañellas va parlar d'independència el dia que Madrid li va tocar la finca de ses Salines d'Eivissa, propietat de la seva dona. Cañellas no té consciència ni perspectiva de país. Es mou únicament per interessos personals i familiars. Això vol dir que Balears no tindrà policia autonòmica fins el dia que qualche dement così a ganivetades un familiar pròxim al president. Llavors sí, llavors Cañellas deixarà d'inhibir-se i parlarà de montar una policia autonòmica i de desafiar la legalitat imposada des de Madrid.

EL CORRUPTE CAÑELLAS PERJUDICA EL COMERÇ MALLORQUI I AFAVOREIX ALCAMPO

Aquest rètol de l'autopista Palma - Inca és un escàndol de jutjat de guàrdia i una prova irrefutable de la conxorxa entre el corrupte Cañellas i la gran superfície **Alcampo** que es va inaugurar amb la presència de la consellera Catalina Cirer i sense tenir els permisos corresponents. Des de quan la senyalització pública d'una autopista, tant vertical com horitzontal, està per beneficiar, una empresa privada?

D'aquí a les eleccions autonòmiques de 1995, L'Estel de Mallorca publicarà cada número aquesta fotografia fins que Cañellas ordeni llevar el rètol de l'autopista.

PRYCA, una empresa corrupta involucrada en el frau de l'IVA

(Redacció) La gran superfície **Pryca** que fa competència deslleial als comerciants mallorquins va experimentar durant els anys 80 un procés d'expansió espectacular. ¿Quin és el secret d'aquesta expansió brutal que li ha permès inaugurar nous centres comercials com qui fa xurros? Doncs a poc a poc s'està destapant tota la brutícia oculta d'aquesta empresa podrida com ella tota sola.

A) FINANÇAMENT ILLEGAL DEL PSOE A TRAVÉS DE COMISSIONS.

Primer va sortir a la llum pública el finançament il·legal del PSOE a través de comissions. Això va esser dia 29 de maig de 1991. Aquell dia la premsa, concretament el diari *El Mundo*, va destapar l'escàndol **FILESA** que es pot resumir de la següent manera: grans bancs i grans empreses de primera fila van pagar durant els anys 80 centenars de milions de pessetes a unes societats ligades al PSOE (**Malesa, Filesa i Time Export**) per una sèrie d'estudis d'assessorament que mai no van arribar a fer. Simultàniament aquests ingressos fantasmes eren emprats per pagar les campanyes electorals del PSOE i els llogaters dels seus locals. Dintre la llista de grans empreses espanyoles corruptes involucrades en aquest escàndol, destaquen: **Banco Central, Cepsa, Focsa, BBV, ABB, Pryca**, etc. Concretament al llibre de Melchor Miralles, **Doblers bruts. Diccionari de la corrupció a Espanya** (Ed. *Temas de Hoy*, Madrid 1992, pàgs. 281-282), es pot llegir: **Hipermercats Pryca: (empresa participada pel Grupo March) va pagar a Filesa durant l'any 1990 més de 22 milions per "assessorament**

François Pontal, ex-conseller delegat de **Pryca** avui sota fiança de 25 milions pel presumpte frau de l'IVA (Foto *El Mundo* 12-XI-1993)

d'inversions" en quatre successives factures de 5.600.000 milions.

B) FRAU A HISENDA DE 854 MILIONS DE PTES.

Pryca està involucrada en el presumpte frau de l'IVA conegut com el cas **INDELISO**. Dia 11 de novembre, François Pontal, conseller delegat de **Pryca** de 1987 a 1989, va declarar davant el Jutge d'Instrucció núm. 26 de Barcelona per espai d'un hora i va quedar en llibertat provisional sota fiança de 25 milions acusat de presumpte frau a Hisenda per la quantitat de 854 milions. François Pontal va reconèixer davant el jutge que **Pryca** havia generat doblers negres a través de la compra de factures falses (237 milions a la societat fantasma **Indeliso** i 617 a altres societats similars) a fi de finançar el seu procés d'expansió per l'estat espanyol. Altres grans empreses implicades en aquest nou afer de corrupció són: **Dragados y Construcciones** (726 milions en factures falses), **Banco Central Hispano** i les seves companyies asseguradores **La Estrella** i **Vitalicio**, etc.

ELS COMERCIANTS MALLORQUINS VÍCTIMES DE LA CORRUPCIÓ GENERALITZADA DE LES GRANS SUPERFÍCIES

(Redacció) Els comerciants mallorquins, la petita i mitjana empresa que constitueix la columna vertebral de la nostra economia, està sentenciada de mort per una raó senzilla: no pot competir amb unes empreses monstruoses que subornen els polítics com González o Aznar, i que defrauden hisenda amb una facilitat que escarrufa. Els comerciants mallorquins han de pagar puntualment els impostos i els proveïdors, en canvi, **Pryca**, per posar un exemple, paga els proveïdors a noranta dies, defrauda hisenda, i amb aquests doblers negres acumulats es dedica a subornar polítics, presidents, consellers, batles i regidors, per obtenir horaris a la seva mida, requalificacions de terrenys, bons accessos, etc. etc.

Què poden fer davant aquesta brutor els comerciants mallorquins? Doncs organitzar-se i constituir-se en un **lobby** de pressió capaç de tomar electoralment els polítics corruptes i traïdors que com Cañellas governen Balears en funció dels interessos d'aquestes grans superfícies corruptes. Aquesta és l'única sortida, això a la lenta agonia per asfixia. O els botiguers deixen l'individualisme de banda i s'organitzen en un **lobby**, o en qualsevol moment els tallaran el coll a tots, un darrera l'altre.

L'ESTEL amb la petita i mitjana empresa

MINIMAX, UNA EMPRESA MALLORQUINA VÍCTIMA DE LA DISCRIMINACIÓ DEL GOVERN BALEAR

(Redacció) El supermercat Minimax ha enviat un text a la premsa on denuncia a l'opinió pública la manca d'un semàfor a l'encreuament dels Carrers Aragó i Cirerer, un punt conflictiu on ja s'han produït uns quants accidents greus de circulació. Només durant l'any 1993, aquesta empresa mallorquina ha fet dues sol·licituds a les autoritats: una a l'Ajuntament de Palma que va esser contestada dient que no tenia competències i una altra a la Conselleria de Carreteres i d'Obres Públiques que va contestar denegant la sol·licitud. Davant aquest fet, que constitueix un greuge comparatiu entre el tracte otorgat a una barriada de Palma i a una empresa mallorquina, en front del tracte a favor otorgat pel Govern Balear a una empresa estrangera de capital francès com **Alcampo**, **Minimax** responsabilitza a partir d'ara les autoritats competents dels nous accidents de circulació que es produiran a la perillosa cruïlla dels carrers Aragó - Cirerer. Molts ciutadans afectats pels reiterats col·lapses circulatoris a causa de la manca del semàfor, no s'expliquen com el Govern Balear discrimina una empresa mallorquina mentre n'afavoreix d'altres estrangeres com **Alcampo** o **Makro**, aquesta última situada prop de la mateixa barriada i per a la qual es va canviar el sentit de direcció d'un carrer i es va permetre voltar a l'esquerra d'un tram del carrer Aragó, cosa que abans no estava permesa.

En aquests moments, **Minimax** està fent una campanya de recollida de firmes, -només en un dia ja se'n van recollir més de mil- entre els veïnats de la barriada, entre d'altres empreses afectades i entre els seus clients, que seran enviades a les autoritats competents de l'Ajuntament i del Govern Balear.

A les hores punta, llargues coes de cotxes es formen a la sortida de Minimax, cruïlla carrers Aragó-Cirerers.

UNIÓ MALLORQUINA SE SOLIDARITZA AMB MINIMAX

(Redacció) Directius de l'empresa mallorquina Minimax van comunicar a L'ESTEL que UM es va posar en contacte amb ells per fer-los arribar el seu suport i la seva col·laboració per recollir firmes. Els mateixos directius no descarten que d'altres partits polítics mallorquins també facin costat a una reivindicació tan justa i de sentit comú com aquesta i van afegir també que des del primer moment van comptar amb el suport incondicional d'AFEDECO (Federació d'Empresaris de Comerç de Balears)

Rètols Iluminosos
Palma-Lux
Carrer Ausies March, 4
Tlf.: 29 33 55. Fax 29 31 03
07003 Ciutat de Mallorca

MODA SPORT

Primeres marques en vestit i calçat per a l'esport i el temps lliure
General Riera, 44. Tlf.: 20 68 47
C/. Oms, 27. Tlf.: 71 08 02
Ciutat de Mallorca

MINIMAX INFORMA A L'OPINIÓ PÚBLICA

Atès que clients i veïns de Minimax s'han queixat reiterades vegades per la manca d'un semàfor en l'encreuament dels carrers Aragó i Cirerer, i on s'han produït ja uns quants accidents de circulació, conseqüència de les dificultats que presenta l'esmentat encreuament:

- 1.- Minimax ha realitzat repetides gestions davant les autoritats competents, per tal de solucionar aquest greu problema, i totes elles s'han denegat.
- 2.- A instancies dels veïns de la zona, comença a partir d'avui una recollida de firmes per a presentar a les autoritats, i així donar suport a les ja reiterades peticions i evitar nous accidents, no tan sols als clientes i veïns, sinó a tots els vianants de la zona.
- 3.- Volem fer constar que a partir d'aquests moments, si es produís un accident mortal, s'hauran de demanar responsabilitats a les autoritats competents, per la seva manca de sensibilitat davant aquesta problemàtica.
- 4.- Agraïm a totes aquelles persones que ens han donat el seu suport incondicional, vist el greuge que suposa per una barriada de Palma i una empresa mallorquina, en front de les facilitats que es donen a les empreses estrangeres en detriment de les il·lenques.

La Direcció

La polèmica de l'aigua

UM DENUNCIA LA DISCRIMINACIÓ DELS AGRICULTORS MALLORQUINS ENFRONT DELS ANDALUSOS

(Redacció) Unió Mallorquina (UM) ha denunciat la discriminació per part del govern PSOE de Madrid que afavoreix els agricultors andalusos i extremenys amb el PER (*Plan de Empleo Rural*) mentre que, amb la complicitat del PP, deixa sense cap tipus d'ajuda els agricultors mallorquins.

NOVA BUFETADA A LA PART FORANA: LA COMARCA D'INCA ES QUEDA SENSE HOSPITAL

(Redacció) Cañellas és un senyoret format a l'escola racista de Montisón on encara avui en dia s'ensenya a odiar Mallorca i els mallorquins. El seu odi contra la Part Forana i contra els pagesos és total; És per això que quan parla en mallorquí, en comptes d'enaltir la llengua de Ramon Llull, és dedica a desprestigiar la nostra llengua i a sollar-la amb forasterades tipus *Ossifar*. Bé, anam directes al quid de la qüestió. Cañellas no en té prou de fotre l'aigua a la Part Forana i de dur-los la merda i l'escòria sinó que ara ha decidit deixar Inca sense l'hospital promès i construir-lo a Palma. I ara què en diran els militants del PP d'Inca, Sencelles, Sa Pobla, etc...? Què dirà el Sr. Pere Rotger, Jaume Font, Batle de Sa Pobla...? Què faran davant aquesta nova burla? Idò segurament no diran res perquè estan comprats.

ESQUERRA REPUBLICANA (ERC) VA CELEBRAR LA SEVA ASSEMBLEA ANUAL A INCA

(Redacció) El partit independentista, **Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)**, va celebrar a Inca la seva assemblea anual prèvia al congrés del partit. Hi van intervenir, Bartomeu Mestre, Joan Mir, Antoni Llompart, Joana Mª Coll, etc. L'assemblea es va iniciar amb l'aprovació de diverses ponències de cara al congrés i es va fer una valoració sobre el moment polític actual i la decisió d'ERC de presentar-se a les pròximes eleccions tant, europees, autonòmiques i locals.

ERC: "LA DELINQUÈNCIA A MALLORCA VE DE FORA I ÉS D'IMPORTACIÓ"

(Redacció) La diputada d'**Esquerra Republicana (ERC)** al Parlament de Madrid, Pilar Rahola, va formular la pregunta sobre quants de presos nascuts a Balears hi ha a les presons de tot l'estat espanyol i quants de presos forasters hi ha a la presó de Palma. Doncs bé, ara ja té la resposta si bé el ministeri de l'interior espanyol ha intentat confondre i embullar. En totes les presons de l'estat espanyol hi ha 465 presos nascuts a Balears, mentre que a la presó de Palma hi ha més de 700 internats dels quals 670 són nascuts o residents a Mallorca. Ja heu vist la trampa dels funcionaris espanyols? Resulta que quan un delinqüent entra en una presó, automàticament queda registrat en el cens de la població com a resident. Quants de presos nascuts a Balears hi ha a les presons de Palma o d'Eivissa? Doncs ho haurem de fer per deducció: si n'hi ha 465 en totes les presons de l'estat, això vol dir que les presons de Palma i d'Eivissa són plenes de lladres, xoriços, assassins i criminals, la majoria absoluta d'origen foraster. Conclusió: que cada terra faci la guerra i que cada comunitat autònoma guardi la seva escòria i la seva xusma. Mallorca no necessita una presó nova. El que necessita és un **Barco de Rejilla** per repatriar cap a la península amics i parents de Rodríguez Ibarra i de Manolo Chaves, presidents d'Extremadura i d'Andalusia respectivament.

LA PROPOSTA DE CAÑELLAS "ES UNA PRESA DE PÈL" SEGONS UM, PSM, ERC, GOB, INESSE LES COORDINADORES DE LLUBÍ I DE SENCELLES

(Redacció) En una roda de premsa, Miquel Àngel March, secretari general del GOB; Jordi Llabrés i Antoni Perelló, representants de les coordinadores de Sencelles i de Llubí; van manifestar que el document Cañellas presentat pel conseller d'Obres Públiques era **una presa de pèl** pels següents motius: allà on el document dels batles parlava d'una extracció màxima de 3 HM cúbics, el document Cañellas afegeix la frase: "**si així resulta convenient**"; allà on es deia que no s'extreuria aigua de pous privats, el document Cañellas diu: "**els esmentats pous actualment existents a Llubí seran, en principi, la font única i exclusiva d'extracció d'aigua de l'aqüífer de Sa Marineta, tret que posteriors estudis tècnics determinin la necessitat d'altres punts d'extracció**"; etc. etc. Realment Cañellas, Reus i companyia es deuen pensar que els mallorquins de la Part Forana són imbècils i que no saben llegir la lletra menuda. És ben vera, el document Cañellas és una autèntica estafa i una presa de pèl impressionant.

SAMPOL ACUSA CAÑELLAS DE DISCRIMINAR ELS AJUNTAMENTS QUE NO TENEN BATLE DEL PP

(Redacció) El diputat i portaveu del PSM al parlament, Pere Sampol, va acusar Cañellas de fer trampes i d'alterar les regles del joc democràtic ja que només dona doblers als ajuntaments del PP quan en realitat tot el poble de Mallorca paga impostos i també té dret a aquestes ajudes. Cañellas va posar en evidència la seva prepotència i arrogància pròpia d'un dictadoretxo de colònia africana, quan es va negar a escoltar Sampol dins la càmera i se'n va anar a veure-ho en un monitor de TV instal·lat en una altra sala. El Sr. Pere Sampol ja té motiu per fer una altra intervenció al parlament i interpellar el lloco vell sobre la discriminació contra la premsa en llengua catalana en general, i més especialment contra L'ESTEL DE MALLORCA, en la qual no es posa publicitat institucional en la mateixa proporció que als quatre diaris forasters de ciutat. La pregunta, Sr. Sampol; és la mateixa: és que L'Estel de Mallorca no paga impostos? Per què aquesta discriminació?

LLUBÍ REBUTJA LA CONTINUACIÓ DE LES OBRES DE SA MARINETA

(Redacció) Cañellas té un concepte equivocac dels mallorquins. Es pensa que són pardals i que amb quatre acudits bords i quatre plats d'arròs brut comprarà secularment la seva voluntat. Idò no, Cañellas va errat com mai i pagarà amb escreix el seu error i la seva prepotència. Tot el que ha passat amb el tema de l'aigua de Sa Marineta només és el prelude del que li espera. Dilluns dia 15 de novembre, l'Ajuntament de Llubí en ple i per unanimitat absoluta, això és, també amb el vot favorable del PP local, va aprovar un manifest en el qual es rebutja totalment el transvassament de l'aigua de Sa Marineta i on Llubí manifesta la seva solidaritat amb tots els municipis de Mallorca, però, al mateix temps considera que els interessos dels municipis incluits en la conca de Sa Marineta no són menys generals i menys importants que els de Palma i els de Calvià. (...) no es pot subordinar els interessos locals i comarcals als interessos d'una altra comarca (Palma-Calvià) que necessita el recurs escàs i bàsic de l'aigua per un creixement progressiu, desmesurat i mancat de recursos hidràulics per atendre les necessitats del seu desenvolupament. (...) Amb l'exploació de Sa Marineta només s'aconsegueix resoldre temporalment i a curt termini les deficiències del subministrament d'aigua a Palma i a Calvià sense haver reparat les pèrdues d'aigua de les respectives xarxes, sense instal·lar comptadors individuals, sense aprofitar les aigües de pluja i sense intenció d'iniciar pròximament un pla hidrològic global que garanteixi el subministrament a totes les poblacions de la nostra comunitat.

JAUME CERDÀ, ELEGIT SECRETARI GENERAL DEL PSM DE POLLENÇA

(Redacció) Jaume Cerdà Vila ha estat elegit pels seus companys de partit per ocupar el càrrec de secretari general de l'agrupació local del PSM a Pollença. Jaume Vives serà el vice-secretari, Miquel Amengual s'encarregarà de l'organització i Antoni Marquet serà el responsable de les finances.

UDL

NÚMERO 5   NOVEMBRE - DESEMBRE 1993   PREU: 200 PTA

Any 93 d.C., els invasors estan conquerint tota l'illa, tota po!
 hi ha uns poblatos que amb la seva
 lluita i valentia es defensen així com poden. L'Emperadriu Cleonajera es vol dur
 l'aigua de Castro Lupino perquè vol fer a Calvinum un riu com el Nil amb l'ajuda del
 Cesar Canellum i el centurió General Aturus Cadenus.
 Els pobles de l'interior es demiten:

QUINES SERAN LES PRÒXIMES VÍCTIMES?

Armando Antuña, director d'ALCAMPO, la gran superfície que ha prohibit als seus empleats parlar en mallorquí.

ALCAMPO PROHIBEIX ALS SEUS EMPLATS PARLAR EN MALLORQUÍ

(Redacció) Segons ha pogut saber L'ESTEL d'una manera confidencial, la gran superfície instal·lada a Marratxí, ALCAMPO, té prohibit expressament al seu personal parlar en mallorquí. Aquest greu atemptat racista i genocida no ha arribat a les planes dels diaris forasters de ciutat atès que ALCAMPO ha comprat el seu silenci amb milions de publicitat. Dins ALCAMPO es viu en aquests moments un clima de terror i de persecució contra l'ús de la llengua catalana. Això ha provocat que les queixes arribades a la **Campanya de Normalització Lingüística** no hagin anat endavant. La raó és fàcil d'entendre: per por de represàlies, els mallorquins i mallorquines afectats pel racisme no s'han atrevit a denunciar el fet amb noms i llinatges. Fa quinze dies ja vam denunciar l'incident racista a la Policlina Miramar; ara caldrà tornar a insistir: ¿Què en diran d'això les organitzacions **SOS-Racisme, Justícia i Pau, Carmel Bonnín, Basilio Baltasar, Bartomeu Bennàssar, Alexandre Miquel Novajara** etc., tan preocupats tots ells per la injustícia contra el Tercer Món -actitud molt elogiable-, però còmplices del genocidi exercit pels espanyols contra els mallorquins? I el president de Balears, Sr. Cañellas, què en diu de tot això? Què n'ha dit de les múltiples i reiterades agressions racistes i xenòbotes de què som víctimes els mallorquins?

ELS MILITARS MALLORQUINS TREUEN FOC PELS QUEIXALS

(Redacció) Gairebé la totalitat dels militars mallorquins, des de sergents, brigades, tinents a comandants, tinents coronells i coronells, estan que tallen claus amb el barram a causa de les disposicions del ministeri de defensa espanyol de desterrar el 64% del jovent mallorquí a la península a fer el servei militar. Aquesta mesura radicalment antipopular, l'únic que farà segons els militars esmentats és disparar les xifres d'insubmissió i la impopularitat de l'exèrcit espanyol dintre els joves. Més de 3.000 famílies són afectades per aquesta injusta i absurda decisió de Madrid que ha causat un enorme malestar dins els propis militars mallorquins. Dels 4.531 joves de Balears del reemplaçament del 94, 2.500 se n'hauran d'anar fora, la majoria dels quals 2.100, hauran d'anar destinats a la zona marítima de l'estret de Gibraltar. Aleshores, es produeix la terrible paradoxa que les 847 places de la base de Son Sant Joan, tan sols 246 seran ocupades per mallorquins.

A PESAR DE 300 ANYS DE PERSECUCIÓ ESPANYOLA, EL 66% DE LA POBLACIÓ DE BALEARS PARLA CATALÀ

(Redacció) Està ben clar que som un poble fort i valent perquè sino ja em direu! Després de 300 anys d'insistent racisme i persecució per part d'Espanya; a pesar de les televisions privades **Antena3, Tele 5 i Canal Plus**; a pesar dels diaris forasters de ciutat; malgrat la invasió de peninsulars, bàsicament andalusos i extremenys que odien la nostra llengua i cultura; a pesar de la imposició de la **Feria de Abril**; malgrat els polítics traïdors i venuts com Cañellas, que és l'instrument de Madrid per destruir el nacionalisme mallorquí, la llengua catalana i els costums de la nostra terra; malgrat la persecució ferotge del general Franco; a pesar del PSOE que va clausurar **Ràdio-4**; a pesar del gonella puput de cresta molla Antonio Alemany; a pesar de l'atemptat contra el repetidor de TV3; malgrat l'actitud imperialista del PP i del racista Aznar; a pesar de la guerra psicològica exercida per periodistes racistes i genocides; malgrat que gairebé la totalitat de ràdios emetin en espanyol; a pesar d'**Alcampo** i de col·legis racistes com el de **Montisón**, on s'ensenya a odiar Mallorca i els mallorquins; a pesar d'alguns col·legis de monges, afortunadament no tots, que basen la seva ensenyança en l'autoodi, en l'exaltació de l'espanyol i la ridiculització racista de la llengua catalana; doncs, a pesar de tot això i molt més, que el 66% de la població de Balears parli català, que el 90% l'entengui i que el 26% la sàpiga escriure és un signe que demostra la bona pasta de què està fet el nostre. Sí senyor! Mallorca no és cap terra inexistente, com diu derrotista Antoni Serra! És un poble valent i que prest o tard farà la independència i s'espolsarà de damunt aquesta odiosa tirania que l'ofega.

EL PP INTENTA OCULTAR LA PERSECUCIÓ ESPANYOLA CONTRA LA LLENGUA CATALANA

Joan Coromines i Puig

Aleix Vidal-Quadras va afirmar en una entrevista que en els anys seixanta no hi havia persecució contra el català. Com que el conec del Parlament, vaig creure que ironitzava.

Efectivament es publicaven llibres en català, però per l'esforç dels escriptors i editors catalans. Però, no eren permesos, en català, ni els llibres de text, ni els científics, ni les agències periodístiques, ni la premsa.

És cert que els catalans, no traduïts, sempre van parlar en català. En família, gairebé. Gràcies a això subsistim. Però era prohibit parlar-lo als centres oficials, a les escoles, als instituts, a les universitats en horaris lectius.

Finalment vull recordar, que l'any 1963 va ser el de la campanya de les *instàncies*, en la qual es reclamava el català a les escoles, a la informació diària, a les institucions catalanes. S'hi adheriren 10.000 ciutadans de tota mena. Era una petició legal, en la qual s'anotaven noms, domicilis i DNI. Per curiositat he mirat les llistes i no hi ha cap Vidal-Quadras.

Com que no hi havia persecució, el senyor Joan Costa Ferrer va ser destituït de l'Ajuntament de Sallent per haver repartit instàncies per emplenar. Òmnium Cultural va ser clausurat. Félix Millet, Joan Cendrós, Lluís Carulla i Pau Riera van ser expedientats. Artur Roig (de Girona), Pujol (de Pont de Molins), dos de Figueres dels qui no tinc el nom a mà, i dos de Roses, entre d'altres van ser multats. I el meu amic, ara diputat, Jordi Vila i jo mateix vam anar a petar a la comissaria de Via Laietana.

No li sembla que Vidal-Quadras anava massa distret cap als seixanta?

ELS LLATINOAMERICANS DE MALLORCA VOLEN APRENDRE CATALÀ

(Redacció) L'Associació de Llatinoamericans de Balears promourà diversos cursos de llengua catalana perquè considera que la millor manera perquè s'integrin els sis mil llatinoamericans que viuen a Mallorca, procedents de Mèxic, Amèrica Central o Amèrica del Sud, és aprendre la llengua catalana i els costums de la terra que els ha acollit.

UN FORASTER DENUNCIA AL JUTJAT QUE LA SEVA FILLA REBI ENSENYANÇA EN CATALÀ

Jaume Sastre

Continua l'escalada de la guerra lingüística entre forasters i mallorquins. Un foraster que viu a Mallorca des de fa 25 anys, Emilio López Santos, ha posat una denúncia al jutjat de guàrdia núm 9 de Palma, perquè la seva filla de cinc anys, que va al col·legi Eugeni López, reb quatre hores lectives en català i la resta en espanyol. Hi ha que veure com són aquesta gent! Dia 5 de novembre de 1936, el governador feixista foraster, Fernando Vázquez Ramos, va ordenar per decret que en Mallorca **Todas las clases se darán en castellano y que es obligatorio el empleo del idioma castellano, con exclusión de cualquier otro idioma o dialecto, en todos los rótulos, pasquines, anuncios y publicaciones de todas clases.** Ara aquest forasteret de mala mort que va venir a Mallorca per fugir del poll i per no morir-se de fam a casa seva, es continua pensant que vivim en temps d'en Franco quan els mallorquins havíem d'acotar el cap i de callar davant els forasters. Idò no! Sr. Emilio López Santos: Estam en democràcia! Fora! Arruix! **Barco de Rejilla!** Se'n pot tornar per allà on ha vingut, Sr. Emilio López Santos! Vostè i la seva família! Els mallorquins ja n'estam farts de xusma com vostè que ha vingut a robar-nos la feina i a matar la nostra llengua i els nostres costums! Els mallorquins volem viure en pau amb tot el món però lluitarem fins a l'extenuació contra tots els invasors nazis, racistes i xenòfobs, escòria de la humanitat, que vol convertir Mallorca en la desena província d'Andalusia. Està ben clar! Madrid ens roba, ens ofega amb una pressió fiscal insuportable, ens nega bons hospitals i bones carreteres, desterra els nostres joves a fer el servei militar a Àfrica i a damunt ens envia gentussa com el Sr. Emilio López Santos per matar la nostra llengua i els nostres costums. Hi ha dret a tot això!

ANDALUSOS, EXTREMENYS I CASTELLANS, ELS MÉS HOSTILS A APRENDRE CATALÀ

(Redacció) Segons el cens electoral de 1991, a Balears el 31% de la població no ha nascut a les illes. D'aquesta xifra un 3% són del principat de Catalunya i un 2% del País Valencià, amb la qual cosa a Balears hi ha un 64% de població d'origen Països Catalans. Dintre la resta, és a dir, dins el 26% d'origen espanyol, els andalusos i extremenys són els més xulos, arrogants, prepotents i hostils contra la llengua catalana i els costums de Mallorca. En canvi, els murcians, navarresos, aragonesos i canaris tenen una actitud més positiva i receptiva. Els resultats de les enquestes són bons de comprovar en la vida quotidiana. Si hom agafa, a mena d'exemple, els regidors del PP de Ciutat, ens trobam que Cadenas, Giménez i Celia Jiménez són tots de Madrid, i com a bons colonitzadors tenen una actitud racista, xulesca i provocativa contra la llengua catalana. Fa dotzenes d'anys que viuen a Mallorca, però continuen pensant que els mallorquins són uns éssers de raça inferior que els han de besar els peus i els han de xerrar foraster en la seva presència.

ELS ESTRANGERS RESIDENTS A BALEARS CONEIXEN MILLOR LA LLENGUA CATALANA QUE ELS FORASTERS

(Redacció) El treball realitzat per Joan Ginard, **Grau del coneixement del català a Balears**, evidencia que el col·lectiu d'estrangers residents a Balears té una actitud més positiva envers la llengua catalana que els forasters, sobretot la majoria d'andalusos i d'extremenys, que tenen una actitud colonitzadora, prepotent i insultant contra els mallorquins. Així el 34% dels estrangers parlen el català enfront del 29% dels peninsulars, el 12% el saben escriure enfront del 10%, si bé, a causa dels estrangers passavolants, un 61% l'entén enfront del 75%.

NOVENA RELACIÓ DE FIRMES

800	Ros, Camil	Administratiu	856	Contreras, Maria	--	928	Coll, Caterina	Estudiant
801	Reynés, Ferran	Estudiant	857	Gallardo, Juan Carlos	Dependent	929	Coll, Neus	Estudiant
802	Garcia, Núria	Estudiant	858	Reyes, Juan Manuel	--	930	Tortella, Joan	Obrer
803	Debon, Pere Manel	Estudiant	859	Benítez, M. Carmen	--	931	Morey, M ^a Angela	Mestressa de casa
804	Ginard, Immaculada	Estudiant	860	Munar, Bernardí	--	932	Tortella, Palmira	Estudiant
805	Llteres, Joan	--	861	Ferragut, Pau	--	933	Mas, Antònia	Estudiant
806	Manresa, Francesc	Estudiant	862	Darder, Margalida	--	934	Gomila, M ^a Antònia	Estudiant
807	Cerdà, Joan	Estudiant	863	Rapado, Lourdes	--	935	Crespí, Aina M ^a	Estudiant
808	Vaquer, Gabriel	Funcionari	864	Andreu Mercè	Estudiant	936	Ribas, Gabriel	Electricista
809	Campins, Francesc	Comerç	865	Duran, Margalida	--	937	Bergas, Esperança	Estudiant
810	Gil, M ^a del Pilar	Comerç	866	Prats, Francesca	Puericultora	938	Font, Antoni	Palista
811	Artés, Joan	Tècnic Tel.	867	Parra, Manuela	Aux. Clínica	939	Ginard, Jaume	Estudiant
812	Hernández, Josep	Funcionari	868	Munar, Magdalena	Dependent	940	Font, Maribel	Estudiant
813	Crespí, Pep	Oller	869	Fornés, Martí	Delineant	941	Mas, Tomeu	Estudiant
814	Ramis, Antoni	--	870	Saletas, Maria	Instructiva	942	Mas, Pere	Estudiant
815	Villalonga, Bernadí	Administratiu	871	Saurina, Joan M.	Metge	943	Mas, M ^a Antònia	Estudiant
816	Ramis, Francesc	Funcionari	872	Llompart, Antoni	Estudiant	944	Mestre, Pere	Estudiant
817	Cabanellas, Francesca	Estudiant	873	Maura, Antelm	Pagès	945	Gual, Miquel A.	--
818	Garcias, Bartomeu	Empleat	874	Llompart, Miquel	Jubilat	946	Malet, Rafel	Estudiant
819	Orell, Antoni	Professor	875	Llompart, Jerònima	Delineant	947	Mas, Martí	Estudiant
820	Llompart, Marta	Estudiant	876	Fause, Catalina	Estudiant	948	Mestre, Francesc X.	Estudiant
821	Mora, Miquel	ATS	877	Gómez, Antònia	Estudiant	949	Bunyola, Bernat	Estudiant
822	Massanet, M ^a Teresa	Aux. Inf.	878	Company, Maria	Mestressa de casa	950	Quetglas, Joana M ^a	Estudiant
823	Melià, Joan	Professor	879	Fiol, Jaume	Agricultor	951	Reus, Maria	Mestressa de casa
824	Riera, Bartomeu	Delineant	880	Oliver, José Raul	Transportista	952	Morro, Joan	Obrer
825	Mascaró, Joana	Prof. Música	881	Llabrés, Margalida	--	953	Pons, Francesca	Dependent
826	Gelabert, M ^a Coloma	Mestra	882	Vidal, M ^a Antònia	Instructora	954	Morell, Antoni	Estudiant
827	Vives, Pere	Delineant	883	Rincón, Eva	--	955	Coll, Francesca	Estudiant
828	Verger, Macià	Construcció	884	Ramis, Joan	Estudiant	956	Gomila, Josep	Professor
829	Gelabert, Llorenç	Bancari	885	Jaume, Miquel	Estudiant	957	Frau, Julià	Estudiant
830	Gelabert, Catalina	Perlera	886	Gutiérrez, Xavier	Estudiant	958	Martorell, Catalina	Mestressa de casa
831	Gelabert, Guillem	Estudiant	887	Ramis, Arnau	Universitari	959	Frau, Antoni	Autònom
832	Sansó, Joan Lluís	Moblista	888	Ramis, Rafel	Jubilat	960	Frau, Miquel	Estudiant
833	Vickers, Ben Russell	Mestre	889	Pericàs, Isabel M ^a	Mestressa de casa	961	Martorell, Miquel	Retirat
834	Orpí, Pere	Sacerdot	890	Dolç, Francesca	Universitària	962	Castells, Joan	Estudiant
835	Roig, M ^a del Pilar	Empleat Banca	891	Santana, Manel	Universitari	963	Mateu, Bartomeu	Estudiant
836	Martí, Antoni	Empresari	892	Matas, Joan	Universitari	964	Socias, Miquel	Estudiant
837	Arguimbau, Àngels	Mestra	893	Comas, Albert	Universitari	965	Sastre, M ^a Àngels	Estudiant
838	Fuster, Germà	Mestre	894	Sintes, Llorenç	Bomber	966	Conde, Xavier	Estudiant
839	Fuster, Lluís	Estudiant	895	Pons, Jaume	Estudiant	967	Martínez, Antònia	Professora
840	Fuster, Neus	Estudiant	896	Martí, Juan-Carlos	Estudiant	968	Grau, Margalida	Mestressa de casa
841	Camps, Bartomeu	--	897	Ramon, Josep	Estudiant	970	Alba, Joana	Estudiant
842	Galmés, Martí Lluís	Caixer major	898	Capó, Josep	Estudiant	971	Perelló, Miquel A.	Estudiant
843	Maimó, Antoni	Mestre	899	Vallori, Sebastià	Estudiant	972	Moreno, M ^a Cristina	Estudiant
844	Cerdà, Miquel Àngel	--	900	Valverde, Josep E.	Estudiant	973	Llobera, M ^a Esperança	Estudiant
845	Ramis, Maria	Ceramista	901	Socias, Mateu	Estudiant	974	Ramos, Rafel	Estudiant
846	Obrador, Maria	Mestra	902	Florit, Guillem	Bibliotecari	975	Gomila, Miquel	Estudiant
847	Monserrat, Bernat	Ex-criador de porcs	903	Coll, Catalina	Estudiant	976	Amengual, Francesca	Estudiant
848	Obrador, Bartomeu	Oguer	904	Tugores, Malena	Professora	977	Ramis, Margalida	Estudiant
849	Colom, Rosa M.	Esriptora	905	Capó, M ^a Magdalena	Estudiant	978	Melià, Francesca	Estudiant
850	Benítez, Josefina	Perruquera	906	Molinas, M ^a Antònia	Estudiant	979	Grau, Maria	Estudiant
851	Rebollo, Dídac	--	907	Gelabert, Caterina	Estudiant	980	Castro, Oscar	Estudiant
852	Benítez, Susana	--	908	Bisbal, Antònia	Estudiant	981	Quetglas, M ^a del P.	Estudiant
853	Cifre, Marilén	Dependent	909	Bauçà, Francesca	Estudiant	982	Ferrer, Margalida	Estudiant
854	Cabezas, Ana	Aux. Administrativa	910	Ruiz, Jordi	Estudiant	983	Mas, Eulàlia	Estudiant
855	Pinadero, Francisca	--	911	Serrano, Annabel	Estudiant	984	Ferriol, Pere	Estudiant
			912	Ferrer, M ^a Teresa	Estudiant	985	Ferriol, M ^a Magdalena	Estudiant
			913	Garcia, Juana	Estudiant	986	Rebassa M., Catalina	Estudiant
			914	Nicolau, Joana M ^a	Estudiant	987	Rebassa P., Catalina	Estudiant
			915	Parera, Ferran	Estudiant	988	Ginard, Catalina	Estudiant
			916	Martínez, Verónica	Estudiant	989	Perelló, Catalina	Estudiant
			917	Escribano, Elena	Cambra	990	Aulet, Jerònia	Estudiant
			918	Rotger, Antònia	Professora	991	Florit, Caterina	Estudiant
			919	Puiggròs, Macià	Estudiant	992	Mateu, Bartomeu	Estudiant
			920	Rayó, Margalida	Jubilada	993	Bhardewaj, Sunil	Estudiant
			921	Tortella, Francisca	Autònoma	994	Vallejo, Aina	Cosidora
			922	Vallori, Margalida	Estudiant	995	Bosch, Joana	Retirada
			923	Conde, Llorenç	Estudiant	996	Bosch, Margalida	Retirada
			924	Vallori, Catalina	Jubilada	997	Vallejo, Domingo	Retirat
			925	Morell, Antoni	Estudiant	998	Romaguera, Melcior	Dependent
			926	Solivellas, Felip	Autònom	999	Romaguera, Margalida	Treballadora social
			927	Coll, M ^a Margalida	Estudiant	1000	Peña, Francisco	Picapedrer

Bonapell

FABRICACIÓ PRÒPIA

Peces de vestir,
bosses, guants,
carteres, maletes
marroquineria en general
C/. General Riera, 36.
Tlf.: 75 29 23. Fax 20 70 55
07003 Ciutat de Mallorca
Avinguda Argentina, 81
Tlf.: 45 46 53
07011 Ciutat de Mallorca

BAK

PuntBak S.L.

Assessorament,
aplicacions, xarxes
formació,
multimedia,
hardware
Servici tècnic propi
Ramon
Berenguer III, 16 - B
Telèfon - Fax: 75 72 80
070003 Ciutat de
Mallorca

¿QUÈ PENSAU DE LA RETIRADA DE MÉS D'UN 95% DE LA PUBLICIDAD INSTITUCIONAL A L'ESTEL DURANT L'ANY 1992?

Antoni Mas

Historiador i membre de l'executiva del BEI a la UIB

Em sembla un atemptat contra la llibertat d'expressió, a més d'una mostra d'intolerància i de sectarisme que va en contra de l'esperit democràtic més elemental. S'ARENAL DE MALLORCA (Avui L'ESTEL DE MALLORCA) -i això ho puc dir per experiència pròpia- és una revista plural, crítica, on tothom hi pot dir la seva i a la qual s'hi han expressat gran diversitat d'opinions. Unes opinions que sovint han estat objecte de discussió i de debat, i de les quals hom en subscriu les que li semblen més convincents.

D'altra banda, els seus col·laboradors habituals han fet quelcom que feia molt de temps que no veiem a Mallorca, sobretot en parlar de nacionalisme: dir les coses clar i llampant, sense por, emprant per això un llenguatge punyent i entenedor per a tothom. Vet ací, doncs, la causa de la seva popularitat, i de perquè s'ha convertit -al manco de moment- en una publicació insubstituïble.

És ben segur que és per això que S'ARENAL cou i fa por a segons qui, i que és també per això mateix que li han retallat la publicitat. Si aqueixes persones tenen res a dir del que s'ha publicat a S'ARENAL, ho tenen molt bo de fer: o que facin servir la ploma, o que moguin plet. I a parer meu, és més que significatiu que no ho hagin fet. Envant i no amolleu!

Junta Directiva de l'Obra Cultural Balear
Comunicat

Benvolguts amics. Atenem la vostra petició, amb la confiança que disculpareu el retard, de demanar un tracte no discriminatori en la distribució de la publicitat institucional, com és el cas que afecta, actualment, la vostra publicació.

La Junta Directiva de l'Obra Cultural Balear considera imprescindible que existesqui una política institucional de suport als mitjans de comunicació en llengua catalana, clara i conseqüent amb els objectius imperatius i prioritaris que fixa la Llei de Normalització Lingüística a les Illes Balears, vigent i aprovada per unanimitat, i per pràcticament unanimitat no aplicada.

A més dels grans objectius encara no afrontats (televisió i ràdio autonòmiques, espai comunicatiu en català...), s'hauria de dotar els mitjans ja existents d'ajudes econòmiques suficients i aconseguir que la publicitat institucional es distribuesqui amb criteris objectius.

La discrecionalitat en la distribució de la publicitat institucional permet discriminar qualsevol mitjà informatiu, i no només pel cas que ens ocupa, per qüestions d'opinió. El problema immediat és S'Arenal de Mallorca. El problema general és la llibertat d'informació.

L'EXÈRCIT ESPANYOL DESTERRA EL 64% DELS JOVES MALLORQUINS A FER EL SERVICI FORA, A LA PENÍNSULA, A ÀFRICA I A CANÀRIES

(Redacció) Qualsevol mallorquí o ciutadà dels Països Catalans que hagi fet el servei militar dins l'exèrcit espanyol sap per experiència pròpia el tractament racista, humiliant, vexatori i injust que es dispensa als nostres joves. Dins els quaters de l'exèrcit espanyol està perseguit i penalitzat parlar en català i qualsevol ciutadà de l'àmbit Països Catalans, tant és si parla en català o en espanyol, és tractat amb l'insult racista de polaco. Doncs bé, aquest exèrcit espanyol d'ocupació acaba de fer una altra sobirana injustícia als joves mallorquins perquè ja ens direu si no és una grandiosíssima cabronada que durant una època de crisi en què les economies familiars van magres de tot, enviïn el 64% del jovent a fer el servei Mallorca no és cap terra inexistente, com diu derrotista Antoni Serra! És un poble valent i que prest o tard farà la independència i s'espolsarà de damunt aquesta odiosa tirania que l'ofega.

Joan Puigcercós
Diputat d'ERC

La retirada de publicitat oficial a la revista L'ESTEL desmunta el clàssic argument espanyolista que diu que la premsa en llengua catalana no pot competir perquè no té públic ni lectors.

L'actitud de partits i d'interessos espanyolistes, amb el sospitós silenci d'opcions i/o persones que s'autonomenen "nacionalistes", ens ha de fer reflexionar sobre "qui és qui" i "on està cadascú". Finalment dir que el manteniment d'aquest pacte de fam, ha d'esser denunciat, blasmat i desmuntat per totes aquelles persones que se senten i actuen com a demòcrates que no tenen por a la llibertat.

LA REVISTA ESCOLA CATALANA SE SOLIDARITZA AMB S'ARENAL

(Escola Catalana, juliol-setembre 1993, núm. 302, pàg. 35)

A finals de l'any passat el portaveu del PSOE al Parlament Balear va acusar, en plena sessió, el Govern Balear de finançar "l'apologia del terrorisme" en incloure publicitat institucional a la revista S'Arenal de Mallorca. Dos dies després el president Cañellas convocava una roda de premsa on demostrava que els socialistes també havien inserit publicitat d'institucions governades pel PSOE en aquella revista (com l'anterior Ajuntament de Palma). El resultat final d'aquella maniobra-caça de bruixes va ser la retirada del 95% de la publicitat institucional en l'esmentada revista, incomplint així l'article 32 de la Llei de Normalització Lingüística.

El 20 de gener d'enguany va constituir-se el Comitè de Defensa de S'Arenal de Mallorca, la revista en català més coneguda i de més tirada de Balears. A la revista, dirigida per Mateu Joan Florit, hi col·laboren polítics Tomeu Mestre o Joan Mir i professors d'institut com Jaume Sastre, coautor del llibre Un puput de cresta molla. L'anticatalanisme a Mallorca: Noms, llinatges i fotografies (ressenyat a ESCOLA CATALANA, núm. 285), Joan Quetglas, Bernat Joan i Marí o Jordi Solé i Camardons, entre d'altres.

El Consell de Redacció d'ESCOLA CATALANA se solidaritza amb S'Arenal -que després de més de dotze anys ara ha passat a denominar-se L'Estel- i demana que es posi fi a aquesta discriminació que atempta contra la llibertat d'expressió i contra la normalització lingüística

JUAN CARLOS DE BORBÓN I L'AUTODETERMINACIÓ

Antoni Llompart

En nom del Govern de l'Estat espanyol, el rei Don Juan Carlos de Borbón, en el seu discurs davant el Parlament israelià reconegué el dret de tots els Estats a l'existència dins fronteres segures i reconegudes internacionalment i assumí la necessitat de garantir a tots els pobles de la regió el ple exercici dels seus drets i llibertats fonamentals, incloent-hi el dret a la lliure autodeterminació del poble palestí.

Aquestes paraules sorprenen, no tant per admetre un dret no acceptat per l'actual Constitució espanyola, com pel fet de manifestar-ho en un context on les nacions involucrades ja fan servir aquest dret. El problema seriós de la zona és el de garantir la coexistència pacífica entre nacions sobiranes.

El dret d'autodeterminació es posseeix només pel fet d'existir, és un dret inqüestionable, encara que no es reflecteixi en una Carta Magna. Cada nació té la pròpia responsabilitat democràtica d'exercir-lo o no. La nació catalana serà independent quan ho decideixi ella mateixa, sense el permís de cap coacció estranya.

Vuits i nous

Militants d'Unió Mallorca de Lluçmajor i s'Arenal, fotografiats amb la cúpula del partit als jardins del restaurant Tropical de Lluçmajor.

Junta local d'Unió Mallorca a Porreres amb la presidenta i alts dirigents del partit. Foto: Mijorn.

Munar: «Hi ha solucions per a la nostra economia»

La presidenta d'Unió Mallorca, Maria Antònia Munar, va anunciar el passat dissabte en unencontre que mantingué amb els membres del seu partit a Lluçmajor la necessitat d'impulsar una economia basada en els recursos del país. En aquest sentit, Munar va dir referint-se a Lluçmajor que després del boom turístic dels anys seixanta, "hi ha hagut una manca de planificació econòmica per part dels governs successius, sobretot de l'autònom actual, que ha duit a la destrucció de les empreses productives pròpies del país, com el calçat i els embotits tan característiques de la població llucmajorera". Segons va afirmar Munar, aquesta indefensió empresarial és una de les qüestions més vergonyoses d'aquests anys de frenesí especulatiu i orientació de totes les energies cap a les activitats de la construcció i del turisme. La presidenta d'Unió Mallorca va dir que si bé això ha suposat un augment significatiu de la massa monetària en circulació i ha permès un creixement econòmic ràpid, els seus efectes són imperceptibles sobre el conjunt de la població.

Maria Antònia Munar va arribar a Lluçmajor acompanyada del secretari d'organització, Alfred Mus, i de Bartomeu Calafell, membre del consell polític. Van ser rebuts pel seguici d'Unió Mallorca-Lluçmajor encapçalada per José Manuel Luna i Bartomeu Adrover. Munar va participar en un dinar al restaurant Tropical amb tots els mitjans de comunicació local i amb els militants del partit de Lluçmajor i de s'Arenal. Va exposar les línies mestres del projecte econòmic i polític d'Unió Mallorca sota el títol de "Balears, un projecte de futur".

— Presidenta, quines són les solucions que Unió Mallorca apunta per sortir de la crisi econòmica actual?

Les nostres no són solucions puntuals a un problema puntual, sinó que passen per un plantejament integral del model econòmic ideal de la nostra comunitat autònoma. La modernització de l'economia i l'increment de la pròpia producció en uns nivells òptims de competitivitat respecte a altres han d'esser els objectius del nostre país per damunt de discrepàncies de partit. Per això és necessari un inventari real dels nostres recursos i un control d'aquests, ja sien naturals, industrials, comercials o d'altres tipus. L'equilibri econòmic del nostre país serà el resultat d'una política competitiva i agressiva basant-nos en el màxim aprofitament dels nostres recursos, mentre que l'explotació sense mesura del nostre patrimoni només ens durà a una dependència exterior, pa per avui, fam per demà. Un exemple pràctic d'això pot ajudar a entendre-ho: ni el número

de places turístiques pot créixer indefinidament, ni el nostre territori pot permetre un creixement demogràfic per damunt dels límits de capacitat i de les disponibilitats d'aigua.

— Presidenta Munar, quins són els instruments d'Unió Mallorca per fer efectiu aquest projecte?

És necessària una actitud valenta i decidida de tots els ciutadans mallorquins. Moltes vegades tant els governants com els mateixos ciutadans hem demostrat una certa feblesa. No gosam aixecar la veu perquè tenim por de les reaccions del poder, ja sia central o autonòmic. Les nostres queixes sempre han estat excessivament prudentes. Així, hem aconseguit que els partits centralistes es riguessin de les demandes autonòmiques del nostre Parlament i passassin per damunt d'allò que ells mateixos havien votat i que finalment acabassin dient amén a les directives dels caps de Madrid. I tenim exemples concrets d'això. Ara fa pocs dies el Govern Balear acceptava la decisió de Madrid de construir el segon hospital de Ciutat en comptes del d'Inca com s'havia decidit en principi. I el Govern ho ha acceptat, perquè té por que el Govern Central no els renovi el conveni que manté l'INSALUD amb l'Hospital Joan March i l'Hospital General. Com pot esser que l'any 1993 encara haguem de baixar el cap davant les injustícies que el Govern Espanyol comet a la nostra comunitat? Per evitar aquests mals, Unió Mallorca diu que hem de ser valents i no permetre humiliacions i ofenses per part dels ministeris de Madrid. Un poble respectat no viu de frases amables, viu exercint els seus drets i fent que sien respectades les seves singularitats.

— Maria Antònia Munar, Presidenta d'Unió Mallorca, batlesa de Costitx, diputada al Parlament Balear, ex-consellera de Cultura, Educació i Esports. Que li queda per fer?

Per fer, moltes de coses. Primer de tot, ajudar humilment a la construcció d'un país més just, solucionar els nostres problemes com per exemple les restriccions d'aigua, els incendis, la construcció de serveis sanitaris... El que és important és que hi ha solucions. Redacció

NOU COMITÈ LOCAL D'UM A ARIANY

(Redacció) L'assemblea local d'Unió Mallorca (UM) a Ariany va elegir un nou comitè després de votar l'única llista presentada. Va resultar elegit president Pere Ribot Vanrell. El càrrec de secretari serà ocupat per Joana Mª Pasqual, i els vocals seran Antoni Mestre, Antoni Pasqual, Joan Ribot, M^a del Pilar Sancho i Guillem Sansó.

UM ACUSA EL GOVERN BALEAR DE DEBILITAT DAVANT EL GOVERN ESPANYOL

(Redacció) L'agrupació local d'Unió Mallorca d'Inca ha acusat el Govern Balear i el PP de no mantenir una postura ferma davant el govern espanyol en la decisió adoptada pel Parlament balear de no acceptar la proposta de construcció del segon hospital de Palma abans del d'Inca. Representants d'UM es van entrevistar amb el conseller de sanitat, Bartomeu Cabrer, per comunicar-li el seu desacord. Segons UM, "un cop més, el PP i el PSOE s'han unit per posar al davant els interessos de Madrid abans que els interessos de Balears i no tenen en compte el pla director elaborat per la pròpia Conselleria de Sanitat que contemplava prioritari la construcció de l'hospital d'Inca".

NOU COMITÈ LOCAL D'UM A PORRERES

(Redacció) En una assemblea celebrada sota la presidència de Mª Antònia Munar, el comitè local d'Unió Mallorca (UM) va elegir els nous càrrecs directius. El president serà Miquel Mora i els membres del comitè local: Damià Mora, Joan Sampol, Antònia Vidal, Miquel Melià, Sebastià Alzina, Pere Mulet, Rafel Picornell i Seraff Expósito. Un dels primers objectius del nou comitè serà donar un nou impuls al partit de cara a les eleccions de 1995 i iniciar converses amb **Convergència Porrerenca** per aconseguir la unió amb aquest partit.

ELS NACIONALISTES CANARIS ACONSEGUEIXEN 20.000 MILIONS PER A LA SANITAT DE L'ARXIPÈLAG

(Redacció) Canàries ja no vota PP - PSOE, sinó que vota partits canaris. En aquest aspecte, Canàries, va per davant dels ciutadans de Balears que encara voten majoritàriament dos partits espanyols, PP - PSOE, que es caracteritzen per la seva política descaradament anti-balear. Els nacionalistes de **Coalició Canària**, a canvi de donar suport als pressuposts del PSOE a Madrid, han aconseguit a curt termini dues coses: una llei econòmica i una inversió de 20.000 milions perquè Canàries assumeixi les competències de l'Insalud l'any que ve. Més a mig termini, els nacionalistes canaris de Lorenzo Olarte reclamen de Madrid: 1) Finançament dels ajuntaments de l'arxipèlag. 2) Participació dels fons de la CE. I 3) La reforma de l'Estatut d'Autonomia. Mallorquins! Mallorquines! Renegau dels traïdors Gabriel Cañellas i Félix Pons! Mai més no voteu PP - PSOE! Votau partits d'aquí!

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Caterina Terrassa (Diferent). Estic en contra del Corte Inglés, en contra del Govern Balear i en contra de l'Ajuntament de Ciutat, que l'han autoritzat.

Antonio Notare (Pintures). Aquí fa falta més nacionalisme i més defensar Mallorca. Els polítics del PP no la defensen. El Govern català defensa el seu comerç. El Govern balear l'enfonsa. Hem de votar partits nacionalistes mallorquins si volem anar bé.

Joan Seguí (Sabateria). Aquesta gent importa els productes i exporta els doblers. Mallorca s'empoïrrà. El PP defensa interessos forasters i no mira per la nostra comunitat. Hem de votar partits mallorquins i treure aquests que comanden a fora.

Joan M. Valls (Pyms). Els comerços mallorquins ja bastaven i ara aquests que comanden vénen i ens fan aquest desastre. Hem de votar partits mallorquins com UM, PSM, ERC, que defensen Mallorca.

Miquel Kapon (Mosa Esport). Això són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora de Mallorca.

Joana M. Bergues (Adroguera). Els que governen ens han enganyat. Han donat totes les facilitats a aquestes grans superfícies. Els comerciants no votarem mai més el PP.

Mari-Carmen Hernández (Bonapell). Aquesta gent s'enduen els doblers dels mallorquins a fora. El president Canyelles té la culpa de tot. Jo no el votaré mai més.

Xavier Rullan (Adroguer). És un desastre. No els votaré més, que tots ens enganyen i tots són una colla de vividors.

Antoni Seguí (Nova línia). Això va bé pel comerciant mallorquí que ara s'espavilarà. Estava un poc adormit.

Josep Olivares (Belcastell). Aquest gent que comanda ha duit una política nefasta per al comerç mallorquí. A les pròximes eleccions haurem de votar partits mallorquins com UM, que defensa Mallorca. Hem de mirar per nosaltres.

Diego Ruiz (Material construcció). Aquestes grans empreses s'enduen els doblers a fora. Això empobrirà Mallorca. Serà necessari votar partits nacionalistes mallorquins que defensin Mallorca.

Maria C. Torres (Cary). És una putada això que ens fan aquests que comanden. Ens enfonsen, però nosaltres els enfonsarem a ells. Cap mallorquí ha de votar el PP a les pròximes eleccions!

Antònia Mas (Okala). És un desastre per al comerciant mallorquí. Tanmateix els comerciants som massoquistes, votam aquests partits forasters, com el PP, que llavors autoritzen aquestes grans superfícies. Hem de votar partits nacionalistes mallorquins com ERC, PSM o UM que estimen Mallorca.

Antoni Julià (Vímet Blanquerna). Són empreses forasteres que s'enduen els doblers a fora. Els del PP ens digueren que no posarien més grans superfícies i ens han enganyat.

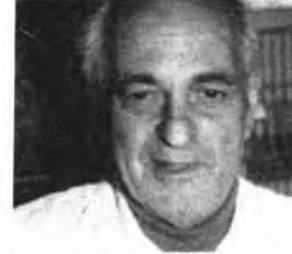
Serafín Gutiérrez (Star Mobles). Les autoritats mallorquines del PP han enganyat els comerciants mallorquins. Moltes promeses i ara autoritzen més grans superfícies. Tanmateix jo seguiré votant el PP.

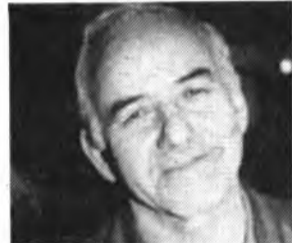
Maria Ceballos (Mobles Domènec). Ens fan molt de mal. No crec que els comerciants tornin a votar aquesta gent del PP que han autoritzat aquestes grans superfícies.

Jaume Albertí (Ca na Coloma). Aquesta gent que comanda ajuda a les grans superfícies i ens enfonsa a nosaltres, els petits. Potser no torni a votar i si ho faig, votaré partits mallorquins com ERC, UM o PSM.

Julià Jaume (Pastisser). Aquestes empreses forasteres ens fotran a tots els mallorquins. Aquests poca-vergonyes que comanden a Mallorca, per cobrar més primes ens foten. Hem de votar partits nacionalistes i llevar aquesta gent que ens comanda.

Horaci Illescas (Botiguer). Fan molt de mal al comerç mallorquí. Els qui comanden a Mallorca van contra els mallorquins. Jo sempre vot partits nacionalistes mallorquins.

Jenny-Mari-Elisa (Botigueres). Estàriem a favor d'aquestes grans superfícies si respectassin l'horari comercial i no obrissin els diumenges.

Joan Serra (Comercial Menage). És ben hora que els comerciants mallorquins ens unim per fer front a la instal·lació d'aquestes grans superfícies. Esper que els comerciants i tots els mallorquins no votin mai més el PP, que els enfonsa, i votin partits nacionalistes i en especial el PSM, que ens defensa.

Manuel González (Sony gallery). Si jo he de tornar a votar el PP, es poden assegurar i esperar. Ens han enganyat i ens enfonsen. Hem de votar partits nacionalistes mallorquins que ens defensen.

Aina M. Garcies (Mimitos). D'ençà de l'obertura d'Alcampo, les vendes han baixat un 40%. Aquesta gent del PP que autoritza aquestes grans superfícies no sap el que es fa. Destruïen trenta llocs de feina per donar-ne deu.

Francisca Roca (Nyma). Els comerciants mallorquins haurem de tancar. El Govern Balear ens enfonsa. Els comerciants no votarem més el PP.

Sebastià Sánchez (Comercial Petra). Aquesta gent que comanda, només es recorda de nosaltres a l'hora de cobrar i a l'hora de votar. Donen totes les facilitats a les grans empreses forasteres. No sé si aniré més a votar, però si ho faig, votaré partits nacionalistes que estimin Mallorca.

Antoni Sánchez (Adroguer). Aquesta gent que comanda ens ha fet pols. El PP ha donat totes les facilitats del món a aquestes grans empreses. El petit comerciant deixarà de votar el PP. Jo votaré partits nacionalistes de Mallorca.

Pere Vera (Informàtica). Hi estic en contra. Destruïran el comerç tradicional mallorquí.

Xisco Dávila (Davisport). Aquestes grans empreses s'enduen els doblers a fora i empobreixen Mallorca. No hem de votar mai més aquesta gent que comanda, responsable de l'empobriment de la nostra terra. Hem de votar partits mallorquins que defensin Mallorca.

Miquel Segura (Pastisser). Aquesta gent que comanda no dona suport als mallorquins. Quan jo vaig inaugurar el forn, vaig convidar les autoritats i no en vengué ni un, a l'Alcampo hi eren tots. Els comerciants tornaran a votar el PP, que ha autoritzat aquestes grans superfícies, perquè són així de beneïts.

Què opinau de l'arribada del Corte Inglés i d'Alcampo?

Oscar González (Ganiveter). Els negocis petits haurem de tancar. Potser els comerciants mallorquins arribarem a votar partits mallorquins com Unió Mallorquina.

Magdalena Company (Nanos). Aquestes empreses ens lleven la feina. Els mallorquins hem de llevar la feina a aquesta gent del PP que ara comanda. Si no els votam més aniran al carrer.

Margalida Homar (Bon Preu). Aquests polítics del PP enfonsen el comerç mallorquí. Hem de votar partits nacionalistes d'aquí com ERC, PSM o UM si volem que Mallorca suri.

Maria Vicenç (Bonninpell). Mallorca no té gent abastamet per tanta superfície comercial. Els qui comanden a Mallorca, que són el PP, no estimen aquesta terra ni als mallorquins. Hem de votar partits mallorquins com Unió Mallorquina. I que no venguin més vagos i xoriços a Mallorca, que ja basten els que ha venguts.

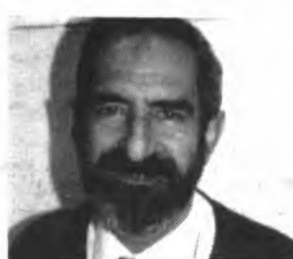
Virgínia Mut (Botiga Virgínia). Fatal. No sé com el Govern Balear ho ha autoritzat. No tornaré a votar el PP, que ens enfonsa. Votaré partits nacionalistes de Mallorca.

Antònia Uson (Americastreet). Entre el Corte Inglés, Alcampo i la crisi, hauré de tancar, i com jo molts de comerciants. Em pareix que no hi tornaré, a votar. De tot allò que prometen, no compleixen res.

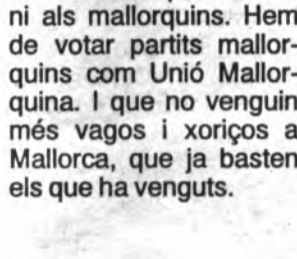
Bartomeu Martínez (Gala). Perjudica el comerciant mallorquí i tot el poble de Mallorca ja que aquestes grans empreses s'enduen els doblers a fora. Hem de votar Unió Mallorquina, que mira pels nostres interessos.

Ferran Bibiloni (Gamma). Això empobrirà tot Mallorca. Tota l'economia s'enfonsarà. Supòs que els comerciants mallorquins no votaran mai més aquesta gent del PP que els ha enfonsat.

Joana Fullana (Autoservei). Ja bastaven les superfícies que hi havia i n'han autoritzat d'altres. És impossible que els comerciants mallorquins continuïn votant aquesta gent del PP que els enfonsa.

Onofre Ribes (Exclusives Riarti). Són empreses franceses que destrueixen deu llocs de feina per cada un que en creen. Aquesta gent del PP que comanden a Mallorca van contra els mallorquins en general i contra els comerciants en particular. Haurem de votar partits mallorquins i que aquests s'ajuntin amb el partit d'en Jordi Pujol, l'únic president de comunitat que s'enfronta al Govern espanyol.

Vicenç Palou (Vismobles). Necessitam una llei de comerç com la catalana, si no estam arreglats. Aquí s'ha de fer una coalició de partits nacionalistes per governar o almanco per fer una bona oposició als partits

Carme Garcia (Kariga). Això són empreses forasteres que vénen a fer-nos la punyeta. Els mallorquins no votarem mai més aquesta gent que comanda i autoritza aquestes

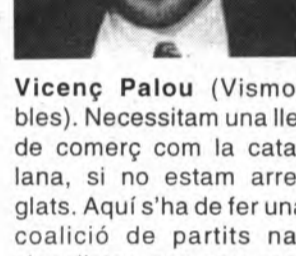
Lluís A. Llera (Cuidecor). Això farà tancar molts de comerços mallorquins i empobrirà l'illa. Els comerciants mallorquins no haurien de votar mai més el PP.

Apol·lònia Barceló (Fontaneria Rojas). Els que comanden a Mallorca només miren per ells. Hem de canviar de governants si volem anar bé. Hem de votar partits nacionalistes de Mallorca.

Antoni Genestra (Keramos). Hem de fer una bona llei de comerç, si no es fa es destruirà el comerç tradicional mallorquí.

Francisca Forteza (Joiera). Han enfonsat el comerç tradicional mallorquí. Aquesta gent que comanda no estima Mallorca.

Catalina Roca (Nou Estil). Els grossos es mengen els petits. El Govern Balear va contra els petits comerciants mallorquins.

SA GLOSA D'EN PERE-GIL ~

SA POMA ~

IL·LUSTRADA D'EN XISCO MUNYOS

No vaig gosar menjar-me sa poma que m'oferia

sa filla de s'Alqueria amb tota sa bona fe.

Vaig pensar que el Paradís perderem per una poma

i li vaig dir mig en broma: "Posa-la damunt es canyís".

Ja m'ho va dir en Ramon Bisbal: "Sa poma és sa millor fruita del Paradís Terranal".

RESTAURANT MILLOR

El «chapeau» dels menús
Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i festius 975 ptes.
Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepans
Som especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tl.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

Can Seguí

MENJARS
PREPARATS

C/Ausias March, 11
Tel. 29 06 76, Palma

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Cami Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Bar - Restaurant

C'AS POBLERET

Som especialistes en:
Paelles, carns,
tapes variades...
Carretera de Valldemossa, 12
Tlf.: 20 70 39.
Ciutat de Mallorca

LOS FLAMENCOS

Avinguda Nacional, 20. Davant el Balneari 4.
S'Arenal de Mallorca

2 LOCAL SALES

Divendres, dissabte i diumenge, des de les 9
del vespre a les 5 de la matinada Música
espanyola i internacional en viu.
Entrada de franc

C/. Joaquín Verdagué, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

zoldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELICIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

*Pâtisserie
Can
Miquel*

Mestre artesà pastisser
Som especialistes en: Buffets, torrons,
sucre estirat, i pastisseria en general
Carrer General Riera, 36. Tlf.: 20 64 14.
Ciutat de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.
Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

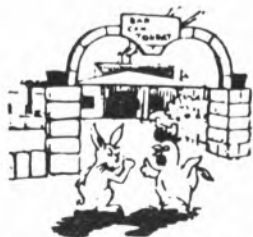
**FORN DE
SANT JOAN**

*Bar
Restaurante
LA PETITA*
CUINA DE MERCAT
Reserves: 72 84 22
Sant Joan, 4 - Ciutat

56 pizzes
diferents
C/. Vicari J.
Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar)
Tl.: 41 12 11

PARRILLA - GRILL

**Bar
CAN TORRAT**

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Cami de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

La Premsa Forana va ser present a les Trobades Empresarials a Alta Mar

El passat divendres dia 8 d'octubre, va tenir lloc l'encontre de 200 empresaris illencs i estrangers en una jornada a alta mar organitzada per "Sa Nostra" Caixa de Balears, Foment Industrial de Balears y Conselleria de Comerç i Indústria del Govern Balear. L'interessant diada es desenvolupà dins el vaixell, cedit per la Companyia Transmediterrànea, "Ciudad de Salamanca" que, malgrat el mal temps i els molts marejos de quasi tots els qui hi viatjàvem, ens va portar fins a l'illa de Cabrera, lloc on se'ns va servir un exquisit dinar.

A l'esdeveniment hi eren presents tots els mitjanços de comunicació de les illes i d'altres estrangers. La Premsa Forana fou també convidada a aquesta diada a alta mar i estigué representada per Jaume Casanovas del Setmanari Veu de Sóller.

L'esmentat encontre fou qualificat pels presents com "molt interessant" ja que d'ell es pogueren extreure importants conclusions i, sobretot, compromisos per part de les instàncies polítiques com, per exemple, l'afirmació del Conseller de Comerç i Indústria, Cristòfol Triay, qui va anunciar que la seva Conselleria s'ha proposat reforçar i revitalitzar la indústria empresarial de

les Balears.

Per la seva banda el Foment Industrial va anticipar que convidarà 25.000 empresaris de 30 països a través de la C.E. perquè participin a la Fira de Negocis que tindrà lloc el proper any. Aquesta Fira, anomenada "Europalliances", donarà la possibilitat de posar en contacte empresaris de diferents països i donar-los la possibilitat d'establir negocis plegats, tant amb temes d'exportació com d'importació.

Miriam Izquierdo, representant de la Comissió Europea General XXIII, es mostrà totalment a favor de les petites i mitjanes empreses ja que elles són el 60 per cent del producte interior brut de la C.E. i representen una majoria molt important del percentatge dels llocs de feina dins Europa. Miriam Izquierdo donà complida informació referent als projectes de futur de la Comissió General XXIII, que comportaran importants actuacions a totes les illes que pertanyen a països de la C.E.

Joan Forcades, President de Sa Nostra, va lloar la importància d'aquest encontre entre empresaris ja que aquestes accions són les que faran que dins el proper any 1994 poguem gaudir de noves esperances de futur que ajudaran dur a bon port les aspiracions dels empresaris de tot arreu i el que és més important, la creació de riquesa i llocs de feina.

Alexandre Forcades, ex-Conseller d'Economia i Hisenda va apuntar, a una molt interessant i ben documentada intervenció, que és força necessari dirigir el futur de les Balears cap a la creació d'un Parc Telemàtic que convertiran les illes en un lloc privilegiat d'entre tota Europa.

Joan Mir (*)

IVA aeri, una duana interior

Ara ja no apareixen als mitjans de comunicació les estrafolàries negociacions del dèficit fiscal de les nostres illes amb l'Estat: és de dimensions tan escanda-

loses que ningú no el pot qüestionar. Però l'espanyolisme militant ha trobat una nova línia argumental per convèncer-nos de les excel·lències de la dependència de Madrid: ara diuen que no hem de mirar només el perjudici de la balança fiscal deficitària, sinó que hem de tenir en compte els beneficis que obtenim de formar part d'un estat amb el qual mantenim superàvits comercials.

En realitat, passa just el contrari. Considerant la inexistència de subvencions eficaces als transports que pal·liassin els costos de la insularitat, el sotmetiment a la jurisdicció espanyola no aporta més que traves a la nostra activitat econòmica.

Efectivament, resulta que en ple procés d'integració europea i d'ampliació i unificació del mercat, la nostra principal exportació (els serveis que oferim als turistes) no ha de pagar aranzels més que quan tractam amb Espanya. Qualsevol ciutadà europeu pot venir a consumir els serveis d'hosteleria, restauració, lleure, etc, sense cap trava burocràtica ni cap peatge econòmic. Només si és espanyol, per entrar i sortir de les nostres illes haurà de fer front a un sobrecost del 15% sobre el preu del viatge en concepte d'IVA aeri. Això significa que la Comunitat Europea és un mercat unificat per al nostre principal sector econòmic, però Espanya no en forma part. Espanya, fa un any, va implantar una duana interior que obstaculitza el nostre comerç turístic amb uns elevats aranzels. Ja és ben curiós que si un ciutadà de Valladolid vol anar a Còrsega, el preu del bitllet del seu vol *charter* no té l'afegit del 15%, però el té si vol venir a Mallorca. D'aquesta manera, només recuperarem els més de cent mil turistes espanyols que hem perdut enguany per aquest motiu si les nostres illes no són territori espanyol. Ves per on, amb l'IVA aeri, el govern de Madrid s'embutxaca una bona grapada de pessetes, però també ens indica clarament que la independència és la millor via per recuperar els nostres llaços comercials amb Espanya.

(*) Professor UIB.

Els turistes i la delinqüència juvenil

Xavier Anton i Pujolar*

Miami. La notícia del dia aquí era que havien trobat i arrestat els presumptes autors de l'assassinat del turista britànic Gary Colley, que havia estat balejat mentre descansava, a finals del mes passat a la nit en una àrea de descans de l'Autopista Interestatal I-10.

Els noms dels presumptes criminals no eren publicats a la premsa, ja que els quatre suspects són tots de menys de 18 anys. De fet, un d'ells té 13 anys, un, 14 i dos, 16. Aquests dos últims poden ésser jutjats com a adults i si es troba que són culpables poden ésser sentenciats a cadena perpètua o rebre la pena de mort, cosa no infreqüent a Florida, on s'han executat ja més de 60 convictes des de la seva reinstauració.

En un altre cas, un turista alemany va ésser assassinat per un tret de fusell mentre conduïa i va refusar a parar en ésser envestit des del darrere per uns lladres. Els assaltants d'Uwe Rakebrand

dos nois i una noia tenien 15, 16 i 18 anys.

Tots els arrestats, en aquests casos, tenien historials criminals llargs, en tots els casos no menys de 10 delictes. Aquests joves criminals són quasi tots productes de marginació i de créixer en barri pobre, els guetos.

En els guetos la gent viu principalment en habitatges de subvenció estatal i estan dividits en línies racials, mexicans, dominicans, xinesos i, majoritàriament, negres-americanos.

Formen grans agrupacions de gent pobra i segregada, molts, en estat de atur etern. Reben subvencions del Ministeri de Benestar Social (el Welfare).

Una gran majoria de joves vénen de famílies desfetes, una de les raons per les quals es constitueixen en *gangs* (pandilles), que molts identifiquen com a la seva veritable família.

Les figures adultes per a identificar-se positivament, són absents.

El que triomfa al gueto és el *xulo putes*, el venedor de *crack* amb les cadenes d'or al coll i conduint grans i lluents Cadillac, pagant 100 dòllars als nens de 7 a 12 anys per fer de transports i aguaitos.

L'esperança de vida per un jove negre del gueto és 5 vegades inferior a la d'un jove d'un barri normal i és 10 vegades més probable que sofreixi una mort violenta (a trets) que un jove blanc de edat comparable. L'índex d'atur al gueto entre els joves de edats inferiors a 25 anys és de més del 40%.

Hi ha una subcultura de gent per qui l'únic mitjà de subsistència que coneixen és o bé la delinqüència o el xec mensual del Welfare. Per algunes famílies això ja dura de tres generacions.

Per què, doncs, educar-se o anar a l'escola? És una creença comuna entre l'americà mitjà, que és molt conservador, que "això de donar diners sense incentiu" condemna els receptors d'aquests fons al cicle de "només saber allargar la

ma". Realment, no sembla pas que hi hagi molt interès en les solucions de vida, educar els joves del gueto, o reformar el sistema penal.

El ciutadà, cada dia més esgarriat, diu que el que vol és que "els tanquin i els fregeixin a la cadira elèctrica".

Hi han alguns rajos de sol. Els programes federals per a delinqüents juvenils que fan una primera ofensa tenen un percentatge d'èxit de un 60%.

També es dona capacitat d'autonomia administrativa als rellogats dels habitatges subvencionats i títols de propietat, esperant que com a propietària la gent prengui responsabilitat.

La nova ministre de Justícia, Janet Reno, sembla tenir una visió global del problema, i creu que només tancar a la presó els juvenils fa que els enviem a la millor escola de delinqüència que hi ha, amb estança i despeses pagades per l'espantat ciutadà.

*Metge

BALEARS NO NECESSITA UN LLORO VELL COM A PRESIDENT SINÓ UN CA DE BOU

Jaume Sastre

Vagi per endavant la meua diatriba contra el president d'Extremadura, Juan Carlos Rodríguez Ibarra, el qual considero un perfecte racista, xenòfob, colonitzador, imperialista, genocida, àngel exterminador del poble i la llengua catalana etc. etc. Més enllà de la llista de trets negatius que es pot fer d'aquest nou Pizarro o Hernán Cortés sorgit de les tenebres de l'Espanya imperial, he de reconèixer que si comparem el president d'Extremadura amb el de Balears, veig un tret en favor del primer i en detriment del segon. Anem a pams. Què s'espera d'un president d'Extremadura? Idò que defensi a sang i a foc, a peu i a cavall els interessos de la seva gent. En aquest aspecte i segons com es miri, Rodríguez Ibarra està perfectament dins el seu paper. Què s'espera d'un president de Balears? Idò que igualment defensi sense complexos ni temors els interessos dels mallorquins i de les mallorquines que per això el van elegir.

Quina diferència hi ha entre Rodríguez Ibarra i Gabriel Cañellas? Idò basicament aquesta: Rodríguez Ibarra forma part dels colonitzadors i duu damunt l'arrogància insultant pròpia dels vencedors. Gabriel Cañellas, en canvi, forma part d'un poble colonitzat i duu aferrat al moll de l'os l'estigma de la derrota, de la covardia, de l'esquizofrènia, de la debilitat de caràcter i de la impotència. Fixem-nos: Rodríguez Ibarra quan pensa que lesionen els interessos d'Extremadura surt embalat com un Nero, crida, gesticula, amenaça, emprenya, pega cops de puny damunt la taula i no dubta enfrontar-se i desafiar no ja tot un president d'Espanya, Felipe González, sinó també la màxima autoritat del seu partit, el PSOE. Cañellas, en canvi, què fa quan el govern espanyol atempta directament contra els interessos de Balears? Idò calla, arrufa el nas, s'inhibeix, com un ca atupat, es fica la coa enmig de les cames i intenta passar desapercebut.

"Cañellas s'inhibeix com un ca atupat"

Ara és l'hora de l'anàlisi i de passar comptes. Vegem: enguany s'han complit els deu anys de Gabriel Cañellas (1983-1993) com a president de Balears. Què ha aconseguit aquest estrúmbol durant tot aquest temps? Idò pràcticament res. Els seus resultats són magres de tot. No tenim competències d'educació, ni de sanitat, ni recaptam els impostos. No tenim policia autonòmica, ni TV, ni competències d'aigües, ni règim fiscal propi. Som l'única comunitat autònoma amb llengua pròpia que no té les competències d'educació. Tampoc no tenim el 33% de descompte de mercaderies a causa de l'efecte insular, etc. etc. De la mà de Cañellas, Balears és un bordell en el qual tot va fot qui fot i Visca el rei! Som la Comunitat Autònoma líder en delinqüència i en incendis forestals, patim una sanitat tercermundista, pagam un IVA aeri del 15%, els pescadors italians ens foten la pesca, els forasters ens imposen les sevillanes i el *pescaito frito*, etc. etc.

Jo un temps tenia un cert respecte i parlava amb simpatia del president Cañellas, de qui vaig esser un dels primers a qualificar de **cap de la tribu**. Això era quan feia declaracions com: (Juny 1988): **l'actitud del govern central està fent que creixi realment el sentiment nacionalista i independentista en indrets on no formava part de la idiosincràcia de la població, com per exemple a les illes**; (Novembre 1988): **El tracte econòmic tan injust que reben les Balears ha amargat la nostra economia i li ha retallat bona part de les seves possibilitats. (...) Madrid no contesta a les nostres propostes i continua espoliant el contribuent balear i castigant aquesta comunitat autònoma**; (Agost 1989): **Madrid és el principal mal que afecta les illes**; (Desembre 1990): **La injustícia socialista ha fet en aquests anys més per un sentiment d'independència que tota la història del Regne de**

Mallorca; (Novembre 1991): **Som un poble amb una paciència infinita, respectuós, amb seny, però tot té un límit. Que no facin vessar la goteta d'aigua. (...) si ens volen fer agenollar i que oblidem els nostres drets, que vagin amb molt d'esment. Vius, perquè en altres moments de la Història, la gent de les illes Balears i, fins i tot, les institucions, han sabut oposar-se als invasors. Mai no ens retrem davant un atacant exterior. Ha arribat el moment clau de la concòrdia en bé del futur. "O ara o mai" pot sonar a crit de guerra, però no ho és. És un crit, potser el darrer, d'advertència pel bé d'aquestes illes**; (Març 1993): **El PSOE ens obligarà a demanar la veritable independència. Fins ara hem reclamat la independència econòmica, fiscal i administrativa i no ens quedarà altre remei que demanar la veritable independència, etc. etc.**

Diré més encara. Jo vaig sortir diverses vegades en defensa del President quan injustament els espanyols el van atacar, insultar, ridiculitzar i escarnir, per exemple, l'estiu del 92 quan va parlar en català a l'Expo; el febrer de 1988 quan va fer les declaracions sobre el **Barco de Rejilla** i van intentar linxar-lo des de la premsa; el desembre de 1990 quan Ramón Rubial, president del PSOE, el va qualificar de **señor feudal**, etc. En reiterades ocasions, davant les escameses i la guerra bruta d'Antonio Alemany i dels traïdors mallorquins del PSOE (Pons, Obrador, March, Ferrà - Ponç, etc.), de la premsa forastera de ciutat, etc. vaig aixecar la veu en defensa del cap de la tribu en temes que considerava defensables com és el de l'agressió colonial espanyola. Bé idò, malgrat haver fet tot això, jo ara me cag en Cañellas. Sí, sí ho heu llegit bé: me cag en ell perquè això no és un President, ni és un home ni és res. A tot estirar i essent generosos, Cañellas és un llimac que s'arrossega penterra, un moc enmig del carrer que Aznar ridiculitza i trepitja quan li ve de gust, una clovella, una llosca, una peladura, un pelleringo que Madrid tira dins la bossa de fems sense cap problema. A l'hora de la veritat Cañellas ha fet figa d'una manera llastimosa i això m'exacerba. Ja va afluir quan es va empassolar el pacte autonòmic PP-PSOE que Aznar va signar a esquena seva. Ja va fer cul enrera quan el rei d'Espanya li va telefonar en persona i li va ordenar que fes un acte antidemocràtic i que retirés la publicitat institucional a **S'ARENAL DE MALLORCA**. Ja es va concagar dins els calçons quan des de Madrid li van imposar **El Corte Inglés**, quan li van manar la destitució del conseller independentista, Alexandre Forcades, etc. Són moltes coses que han passat i que no se li poden perdonar: la corrupció generalitzada, el seu comportament prepotent i mafiós, l'intent de destruir UM, el viatge al Japó l'any 1991 acompanyat dels traficants de droga Alberto Delafuente i Julián Panadés, el suport a grupets gonelles com l'*Associació de Veïnats La Paloma*, el robatori de l'aigua de Sa Marineta, la traïció als comerciants amb **Alcampo**, **El Corte Inglés**, etc. etc. Com diria Josep Batista Roca, Cañellas **representa la llastimosa impotència dels febles que, davant un problema greu, tot el que saben fer és inhibir-se, ponderant les seves dificultats o fent-ne un joc de paraules... mentre el problema subsisteix.**

"Cañellas és la viva estampa de la mentalitat d'esclau"

Per què allargar la llista? Gabriel Cañellas se'n pot anar a porgar fum. Això és Santa Clara! Balears no necessita un President que quan la mar s'embruta arrufa les banyes dins la closca -la ridícula teoria del caragol- i cerca amagatal com una rata regirada. Gabriel Cañellas és la viva estampa de la mentalitat d'esclau, de l'ànima de cadefet que s'arronsa fatídicament d'espates davant un problema en comptes de resoldre'l. Idò no! Balears necessita un President de collons grossos i que els tingui ben posats, o, al seu cas, una presidenta dona valenta amb els ovaris més grossos que la Seu. Això és el que ens manca per enfrontar-nos a Espanya i a tots als xoriçós de Madrid. Per fer-nos respectar, Balears reclama un ca de bou, un ca de bestiar amb un barram revingut que a la més mínima provocació foti mossegada i davall tota una anca a l'agressor exterior. Això és el que necessitam i no un lloro vell bàmbol figa collonera caragol mollar bosses molles pardal assolellat animeta mea, un

tros de banc que quan ha estat l'hora de bramular fort i no et moguis dins la polèmica del 15% de l'IRPF s'ha esfumat dins la boira tot i esperant ordres de Madrid i instruccions de n'Aznar que li digués què havia de fer.

Cañellas ha tingut una ocasió històrica immillorable per rompre amb Madrid i repetir l'operació que va fer Jeroni Albertí l'any 1981 quan es va independenitzar d'UCD i va fundar UM. Francament, jo pensava que Cañellas rompia. De fet no era l'únic que ho pensava. Encara record com si fos ara unes paraules que Francesc Albertí, el president dels empresaris mallorquins, va dir l'any 1989: **Jo crec que la gran equivocació d'UM fou, que volguent fer de fitapeu d'una manera molt forta amb la seva condició de partit de centre, s'oblidaren de la seva gran missió, que era la de ser raiguer del mallorquinisme. Clar que ara Gabriel Cañellas ja els ha pres el paper, puix que el President ha assumit com ningú el vertader mallorquinisme que es troba arrelat a la Part Forana i no a Ciutat. Almanco aquí la drete té un capdavanter i crec que n'hi ha per estona. El que no sé és fins a on pot portar Cañellas el seu regionalisme en relació a les exigències del seu partit i si, en un moment determinat, el President seria capaç d'enviar a fregir ous de lloca a Madrid, per tal de salvar la seva idea regionalista. Jo crec que sí, que ho faria.**

Bé, els fets demostren que tant Francesc Albertí com jo mateix i d'altres estàvem equivocats i és que Cañellas ha defraudat les esperances dipositades en ell. A Canàries el CDS (Lorenzo Oriarte) l'any 1992 es va esbrancar i es va transformar en un partit nacionalista que avui té representació parlamentària en coalició a Madrid. A Navarra l'UPN el febrer del 1993 va tallar amarres amb el PP espanyol i va passar de defensar a ultrança la unitat d'Espanya a voler el diàleg amb ETA. A Galícia Fraga va per lliure i actua pràcticament al marge de la cúpula de Madrid i del clan de Valladolid. Al Principat, el diputat, Pere Barceló, ha dimitit i s'ha donat de baixa per la línia racista i anticatalana del PP. Si observem els processos de descolonització d'arreu del món, constatem que personatges indígenes vinculats fortament amb als colonitzadors, des de Ghandi, a Ben Bela, Simón Bolívar passat per Abd el-Krim, en un moment donat, quan les contradiccions van esdevenir insuportables, van rompre amb la metròpoli i es van posar al davant dels moviments d'independència nacional. Gabriel Cañellas no ha tingut el coratge de rompre. Aquesta és la veritat. Què podem fer davant això els nacionalistes mallorquins? Doncs mentre Cañellas no rectifiqui i rompi amb el PP de Madrid, només hi ha una sortida: anar a la guerra total, sense pietat ni contemplacions contra ell. Hem d'explotar i treure profit de les contradiccions esquizofrèniques entre un Cañellas president de Balears i un Cañellas criat de l'imperi i pilota d'Aznar que es davalla els calçons rois seguit. Aquest és el punt dèbil on s'ha de castigar durament el fetge de Cañellas. Si el volem deixar fora de combat, no hi ha volta de fulla: l'hem d'atacar per on li fa més mal, li hem de cercar les puces i li hem de punxar els punts sensibles que el treuen de polleguera: la submissió a Madrid, les contradiccions internes, l'enxufisme, la crisi del comerç, la marginació de la Part Forana, la corrupció i la relació amb traficants de drogues, etc. En les actuals circumstàncies, el dilema és ben clar: o ell o nosaltres! O els nacionalistes mallorquins li torçam el coll, electoralment parlant, és clar, l'any 1995, o aquest banastre venut a Madrid enfonsarà i farà passar per ull tota l'economia, el comerç, la indústria, l'agricultura, la llengua, la cultura etc. de la nostra terra.

Per sortir victoriosos en qualsevol crisi que es pugui presentar és imprescindible: no donar-se mai per vençuts, una indestructible moral de victòria, voluntat de ferro, entusiasme a prova de bomba, confiança en les pròpies forces, mentalitat de guanyador, esperit de sacrifici, prudència per sospesar els obstacles, valentia per no deixar-se espantar i decisió per esclafar en mils bocinets qualsevol obstacle que s'interpongui. Què s'ha de fer per llevar de president l'"invencible" Cañellas? Doncs estudiar-lo a fons amb detall, fustigar els seus punts febles sense treva ni descans i desemmascarar-lo davant els seus propis electors.

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA
INMOBILIARIA

PARTICULAR ven àtic al carrer General Riera. Una habitació doble, menjador, bany, entrada ampla, cuina fusta del nord, terrassa convertible en saló, gas ciutat, porta blindada, terrassa. 5.000.000 ptes. Tlf. 639262.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel 41 21 98.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció; 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Im-mob. Pascual. Tel. 72 62 04.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de sotarrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

Lloc d'aparcament devora l'ambulatori de S'Arenal. Tel. 469610.

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

Bonic terreny a Lluçmajor (Camí d'Alicantí). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cal Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Venc pis al carrer Tòquio de s'Arenal. 8.000.000 de pessetes. Tel. 295820.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

Venc àtic a General Riera. Un dormitori, vestidor, bany complet, saló-menjador, terrassa amb portes corredisses, cuina per estrenar amb fusta de nord. Preu 5.500.000 ptes. Tel. 639181, Bàrbara.

PERRUQUERIES

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Lluçmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Ar-anjassa.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ANIMALS DE
COMPANYIA

Clínica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13. Hora-baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor fora borda, nou un Johnson de 14 cavalls. 150.000 ptes. Tel. 546540.

Venc llot de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2.2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5.000 Ptes, i en val 10.000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Perduda aliança a la Colònia de Sant Jordi. Gravet 25-7-53; gratificaré devolució. Tel. 468111.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel 42 76 47.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel 59 16 33

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

M'interessa comprar les tapes dels setze toms de l'"Enciclopedia Estudiantil" que va editar la casa Sopena als anys seixanta. Demanar per Juan José. Tel. 751527.

PERSONALS

N'Aina i na Maria, dues inquires de 16 anys, volen correspondència amb al-lots de la comarca. Escriure al carrer Fra Torrents, 75 Inca.

Som en José, tenc 20 anys, vull conèixer senyoreta de 18 a 20 anys per amiat, de moment. Tel. 710087.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel.277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amiat al principi, i després futur matrimoni. Tel.722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

Jove de 29 anys, fadrí, estudis, d'estatura alta, pis i cotxe. Vull conèixer senyoreta educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrina, aficionada a la música i a la pintura, feina fixa. Vull conèixer jove de 20 a 26 anys amb similars gusts per a sortir junts. Tel. 721494.

Estrangera, moreneta, simpàtica, carinyosa, traductora, aficionada a l'esport, ball i demés. Vull formar parella o matrimoni amb senyor de 36 a 46 anys, sense mal vicis. Tel. 710087.

Viudo de 58 anys, educat, amb casa, cotxe, ingressos elevats. Desitjo trobar senyora. Tel. 710087.

L'ESTEL Tel. **26 50 05**
de Mallorca
L'ORGULL I LA CONFIANÇA
D'ESSER MALORQUINS

ANUNCIAU-VOS
DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:
Cognom:

D.N.I.

TELF:

ATENCIÓ

- Escriuiu un sol anunci per cupó.
- Usau lletres majúscules.
- Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 - 07600 -
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL-LUMINAR
LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA
NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Per enviar o
recollir qualsevol
sobre o paquet en
poques hores.
Urbans, regionals,
nacionals,
internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

PETITS ANUNCIS

Senyoreta de 30 anys, nascuda a Eivissa, fadrina, sense fills, vull contactar amb senyor educat, net i feiner, amb fins formals. Tel. 721494.

Al·lota de 26 anys, alta, simpàtica, de bon veure, culta. Vull conèixer jove bon al·lot, feiner per a sortir-hi i amb fins formals i seriosos. Cridau-me al 710087.

Fadrina, estudiant de pediatria, 23 anys, senzilla i molt agradable; el meu cor està tot sol, necessit amor i tendresa, vull trobar l'home que sàpiga donar-me el que deman. Tel. 206979.

Cuina, de 50 anys, amb bona presència, fadrina, voldria conèixer senyor de fins a 60 anys, sincer i amable i sobretot fadrí. Tel. 206979.

Cuiner de 39 anys, fadrí, de bona presència. Vull conèixer al·lota de 25 a 30 anys. Som sincer, no m'importa l'estat civil. Cridau-me al 206979.

Fadrí, alt, esportista. Vull fer feliç a una dona interessada en conèixer-me, simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel. 710087.

Fadrina de 40 anys. Vull conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer; per amistat i fins formals. Tel. 206979.

Fadrina de 29 anys, carinyosa, alegre, divertida, estudis superiors, sense problemes de cap casta. Voldria fer amistat amb jove fidel, educat i carinyós. Tel. 721494.

Propietària tenda de comestibles, elevats ingressos, pis, casa rústica. Estic tota sola, no veig l'alegria de la vida. Vull fer una llar amb un home de fins a 60 anys. Tel. 206979.

Senyor de 50 anys, visc de rendes, xalet, pis i cotxe, d'estatura normal. M'agradaria conèixer senyora que li agradi la llar, viuda o separada, amb fins formals. Tel. 710087.

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

Comerciant, valencià, de 38 anys, fadrí, alt, sincer, de bon veure, comprensiu. Vull relacionar-me amb senyoreta de 27 a 30 anys de prop de Palma. Tel. 710087.

Viuda de 58 anys, activa, jovial, agradable; vull no estar tota sola. El senyor que estigui interessat en conèixer-me, que sigui alegre i dinàmic i que em cridi al 206979.

Auxiliar administrativa, de 30 anys, fadrina, pis, cotxe, feina fixa. Vull contactar amb home de fins a 37 anys, més o manco, feiner i sense mal vicis amb fins completament seriosos. Tel. 721494.

Mallorquina, 40 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa. M'agradaria conèixer a un home feiner, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 206979.

Fadrina, 50 anys, formal, senzilla, molt agradable. Vull conèixer senyor de qualitats similars, comprensiu, que li agradi la llar. Tel. 721494.

Divorciada, 48 anys, la soletat és molt present en mi, i vull desfer-me'n, no tenc fills. Vull senyor amb bones qualitats, comprensiu, honest dialogant. Tel. 206879.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull conèixer al·lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

Fadrineta de 20 anys, guapa, treball fix, alegre, cerc jove que li agradi sortir, divertir-se, que sigui alegre, honrat, treballador, molt sincer, ja que jo també ho som. Tel. 710087.

Tinc 28 anys i em sento bastant sol. M'agradaria trobar un amic amb qui anar al cinema, conversar i intercanviar idees. Sóc persona senzilla, només puc oferir una bona amistat. Apartat 892-07080 Ciutat.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

Jove, 20 anys, fadrí, estudiant, d'estatura alta, pis i cotxe. Voldria conèixer al·lota educada, sincera i carinyosa, amb fins matrimonials. Tel. 710087.

Fadrí. Càrrec important, 39 anys, 1'87 metres, cotxe, xalet, necessit companya, fidel, atenta, sincera. Tel. 710087.

Separada, 37 anys, bon físic, agradable, educada. M'agradaria trobar senyor, amable i net. Don el que deman. Per relació de bona amistat. Tel. 277990.

Secretaria, 32 anys, necessit carinyo, cerc senyor bon al·lot de fins a 45 anys, la resta no importa, som dolça, afectuosa, senzilla, de moment amistat, després fins matrimonials. Tel. 710087.

GASTRONOMIA

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Paelles, graellades de carn i de peix. Menú a 700 ptes. Joan d'Àustria, 13. Tel. 741095. Badia.

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafè, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

SERVEIS PROFESSIONALS

GABINET DE PSICOLOGIA: Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193

Reparacions de TV - Vídeos - Audio - Antenes TV. Tel. 753580

Gimnàstica mèdica, DO. IN. Cada dilluns i dijous a les 20'30. Organitza Grup de Dones de s'Arenal a l'Escola vella del carrer Diego Zafortesa. Tel. 260443 - 269147 - 264259. Pose't en forma!

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Neteja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

GRADUAT SOCIAL s'ofereix per treballar a assessoria laboral, empresa o similar. Estudis acabats setembre 1993. Cridau de 13 a 14 hores al 660668.

Jove que fa feina els matins, cerca feina pels horabaixes. Tel. 297067.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel.42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

Botiga i pastisseria Ca'n Manresa. Carrer Fàbrica, 19. Palma. Tel. 731631. «La qualitat per damunt de tot».

BUGADERIA LLITERMA. Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

ZEN-SHIATSU, teràpia manual energètica basada en la medicina xinesa per mantenir la salut, augmentar el benestar i enfortir tots els sentits. Ideal per combatre l'estrès, les depressions i qualsevol desequilibri físic, emotiu, mental o espiritual. Tel. 264259.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2 El Arenal

* Informàtica
— Programació en: **BASIC - CLIPPER dBASE III PLUS**
— Formació d'usuaris en: **QUATRO - LOTUS 1-2-3 WORDPERFECT - WORKS**
* A més d'un llarg etcètera pots aprendre: **BANCA - REPAS COMPTABILITAT MECANOGRAFIA**

MESTRE, s'ofereix per fer classes particulars o feina similar. Tel. 467931.

Estudiant de Filologia catalana fa classes de repàs d'EGB i BUP, preferentment assignatures de lletres. Demañau per na Carolina al 299829.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: **Ajuda Evangèlica dels Països Catalans.** Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

Parlant clar ens entendrem

Climent Garau i Salvà

Dins cada contrada hi ha se pot dir cant diferent, per lo tant la molta gent gos poder-lo escoltar perquè li fa recordar les cançons del temps passat que segant faves o blat el padrí les ensenyà.

Andalusia defensa el seu cant en tot moment. Amb guitarres de valent, se va aferra qui aferra; tremola la seva terra amb guitarra i castenyetes; amb unes amples faldetes voltant a dreta i esquerra.

A Catalunya hi ha per divertir-se sardana és cosa per ells sagrada poder-se dona sa ma; les diverteix escoltar el so de la seva gaita; és instrument que molt data a dins l'ànima los entrà.

És tanta la passió per defensar seva terra tothom a on pot s'aferra a lo seu defensar-ho per poder conservar-ho tenen ràdio en català sa televisió està per servir sa població.

A València també hi ha que lo duu dins ses entranyes, cada any promou se grans falles pel final poder cremar, és tradició que es fundà se pot dir, de temps enrera; això és forma i manera sa tradició conservar.

Allà han volgut respectar, llengua del conqueridor que demostrà el seu valor contra el valent sarrassà a lo seu vol defensar amb tota sa energia tenen ràdio tot lo dia televisió es pot mirar.

A Navarra fan sa festa el dia de sant Fermín li tenen a ell estim el jove amb cor se presta; davant el bou se presenta en sentit desafiant, en que el vagi arrossegant del mal ell, mai o gemega.

Conserven sa tradició, que els avantpassats deixaren

i els la continuaren, amb molta de passió, escolten televisió, la seva ràdio en tot moment demostrant enteniment, defensant el seu color.

Mallorca duu tradició amb ball de jota i bolero ballen amb molt de *salero*; causen admiració rebosillo i gipó adornat de *cordoncillo* són joies de molt de *brillo* que tenen molt alt valor.

Aquest ball tradicional, s'exhibeix a molts de pobles; de sa feina no res cobren perdent un molt gros jornal, solen fer aquest treball, durant ses festes major, fan honor an els senyors, que no les donen es mai.

Mallorca la conquerí, el bon rei Jaume primer "el meu parlar hi deixaré" quan sen va anar ho va dir, s'ha desviat es camí del bon rei, seva consigna; la gent que mana a l'Illa, no vol seguir son camí.

La ràdio i televisió, que treballen tot lo dia, només una hora dedica per donar informació; i això que hi ha esquadró, de homes ben preparats però los tenen privats a lo nostro parlar-ho.

No tenim televisió que mos parli mallorquí, tampoc ràdio hi ha aquí que senti el poblador, no se dona protecció, per escoltar nostra llengua això n'és un bon exemple, se sa nostra direcció.

No es permet es mallorquí que se pugui demostrar i el seu cant poder escoltar, amb so parlar de aquí es castellà, se pot dir te tota sa preferència; a aquesta indulgència, no la podem consentir.

Si hi hagués televisió lliure per tot mallorquí, que hi pogués intervenir cantador i glosador,

causaria sensació ses cançons que sortiren els ànims aixecarien de tota sa població.

En Tomeu Penya hi ha, que canta sa sèva glosa, amb una veu digne i forta que molt la fet popular; guerra li varen donar el principi quan sortí però ell va insistir, ningú el va *assustar*.

En Climent Garau ha compost lletra i música en mallorquí ses cinc illes fa sentir sentir-ho, dona conhort; això se pot dir ben fort que és dolça sa melodia; el seu do, demostraria lo te ell com un esport.

I ara per *enterar* sa gent del seu contingut per assaborir el seu fruit sa lletra ell vos dirà.

A dins el cor de la mar amb un cel garrut i blau, cinc illes allà hi trobau perquè Deu les hi deixà.

Mallorca és sa més gran per tenir més extensió Menorca terra d'amor en el llevant hi trobam.

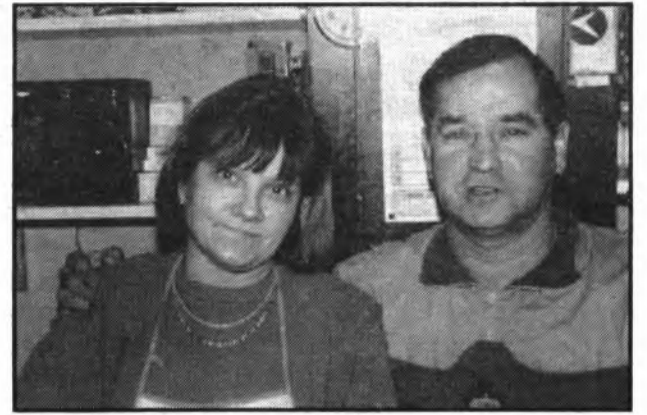
En el Migjorn contemplan la illeta de Cabrera en el ponent, Formentera Eivissa que l'estimam.

Mar Mediterrani tens un aigua clara i formosa, de les illes molt gelosa les tractes amb miraments.

No volguem que altres gents mos embrutin els camins, perquè tots els seus bons fills són persones molt solvents.

No volguem que gent estranya mos vengui a donar guerra, estimem la nostra terra tant el pla, com la muntanya.

Es *mando* que hi ha aquí ben poc s'interessarà; cap interès posarà per impulsa es mallorquí que mos poguem divertir sentint nostres cantadors sent ell un cant tan *hermós* per sa pantalla sortir.

El matrimoni Llabrés regenta la Bodega Paisano del carrer General Riera de Ciutat. Caragols, calamars farcits i llom amb col són les especialitats d'aquesta temporada. Menú a molt bon preu: 550 ptes.

Hi ha hagut eleccions a l'Associació de Veïns del Camp Rodó. La nova directiva està encapçalada per Cecili Buele, que n'és el president, Miquel Llobata, vice-president, Filomena Quevedo n'és la secretària i Isabel Rosselló, la tesorera. Un nou equip que continuarà amb la bona feina que, des de fa anys, va duent a terme aquesta associació. El local d'aquesta associació és a l'edifici de l'escorxador.

Joana Fornari i Maria dels Angels Roca són les madones de BON PROFIT un local de menjars preparats. Calamars a la mallorquina, llom amb col, frit de mè, frit de matances i sopes de matances són alguns dels plats d'aquesta temporada. Valen unes 600 ptes de mitjana.

En Rafel Planes és l'amo dels Restaurant Sofia de la barriada de Bons Aires de Ciutat. Ens recomana l'arròs brut fet amb esclata-sangs, tords, conillet, perdiueta... cuinat amb molt d'amor. Fa menús a 775 ptes, cafè inclòs.

Associació Amics de l'Arxiduc

L'Associació Amics de l'Arxiduc sorgeix des d'un impuls il·lusionat i ple d'esperança que persegueix la noble finalitat de conèixer i de donar a conèixer la profunda personalitat humana i la ingent labor literària, científica i artística desenvolupada, amb entrega i rigor, per l'Arxiduc d'Àustria, Lluís Salvador d'Habsburgo-Lorena i Borbón, i molt especialment, en tot el que fa referència a les Illes Balears.

Els Amics de l'Arxiduc es proposen continuar en la investigació sobre la vida i l'obra d'aquest il·lustre personatge, nos sols per fer-la present, sinó per projectar-la cap al futur i aconseguir que pervisqui en el temps. Es també el seu propòsit recórrer i conèixer millor aquells llocs que formen part del seu patrimoni o de la seva admiració, a les Illes Balears, però també a totes les terres

llunyanes que constitueixen fites històriques de la seva vida i mort.

Són i seran amics de l'Arxiduc totes aquelles que, qualsevol que sigui el seu estament i professió, nacionalitat o raça, se sentin interessats per aquell home d'alt llinatge i de senzill tarannà que, abandonant palaus i rebutjant honors, recalà i arrelà a les nostres Illes, per convertir-les en la seva entranyable pàtria adoptiva i en la íntima realitat dels seus somnis.

Donats a conèixer els propòsits de l'Associació, he d'expressar el meu reconeixement a la Premsa, Ràdio y Televisió, per la vostra presència avui aquí i us agrairé també el suport i la col·laboració que esper ens donareu en el futur en la tasta que ens hem assenyalat.

Finalment, em plau donar-vos compte que, el

propassat dia 17 va tenir lloc a Valldemossa la nostra primera activitat, consistent en:

Missa d'onze a l'Església Parroquial.

Homenatge a l'Arxiduc, devora el seu bust, en els Jardins de Cartoixa.

Aperitiu ofert per l'Ajuntament.

Visita al Museu Municipal, a la sala dedicada a l'Arxiduc.

Finalitzant amb un dinar de companyonia.

Joan Estrany i Obrador
President

L'ESTEL
de Mallorca
Telèfon: 265005

S'ESCARABAT, C. B.
Papers, cintes, toner, reciclats
Programes educatius Reciclatge d'ordinadors
C/ Arxiduc L. Salvador, 47 - Tel. i Fax. 34 (971) 29 86 92
Palma de Mallorca- Balears- Spain

ADMINISTRACIONES
JUAN & FERRA C.B.
Comunitats de propietaris. Lloguers. Assegurances generals
C/. 31 de Desembre, 11 baixos
Tlf.: 20 77 64. Fax 75 78 62
07003 Ciutat de Mallorca

Pintureria
CASA NOTARE
Distribuidor oficial de pintures GALATEX
Venda i aplicació de:
Pintures, papers pintats, moquetes, etc.
Primeres marques nacionals i europees.
Articles de pintor
Luis Antonio Notare
C/. Francesc Suau, 11. Tlf.: 20 30 56
07010 Ciutat de Mallorca

MC
MULTIMÈDIA INFORMÀTICA
COMUNICACIÓ
Ordinadors consumibles
C/. General Riera, 4
Tlf.: (971) 20 88 00. Fax 20 52 69
07003 Ciutat de Mallorca

TALLERS MECÀNICS
Servei oficial DIESEL
JUAN FRAU NAVARRO
VOLVO PENTA **Sole Diesel** **VALUS DIESEL**
Pere Martell, 28 A i B.
Tlfs.: 75 09 99 - 29 29 16. Fax: 20 28 42
07003 Ciutat de Mallorca

GAMMA Electrodomèstics
L'assessoram tècnicament
Ferràn Bibiloni Fuster
Gerent de la botiga
Carrer Francesc Fiol i Joan, 10
(devora l'Escorxador). Tlf.: 75 02 78
07005 Ciutat de Mallorca

TINTORERIES
Blanquerna
Som especialistes en:
Dant, napa i pells
Rentat en sec. Netetja de catifes
Blanquerna, 14 - A. Tlf.: 75 14 42
Benito Pons, 1 - A. Tlf.: 27 67 89
Ciutat de Mallorca

MENJARS PREPARATS PER ENDUR-SE'N
BON PROFIT
C/. Provença, 2 (cantonada Fra Lluís Jaume). 07004 Ciutat de Mallorca.
Tlf.: 75 00 34

EXCLUSIVAS RIARTI
Venda a l'engròs
Magatzem frigorífic polivalent
Fàbrica d'embutits
Onofre Ribes Rotger
C/. Albacete, 3-5. Tlf.: 20 96 17.
Fax 75 79 66. 07010 Ciutat de Mallorca

SERVEI OFICIAL
Lucas
Electro-injecció, instal·lacions de so, servei de bateries, posada a punt de motors, instal·lació d'alarmes, control C.D.
CHISPATRONIC
Tomeu Nicolau
Electricitat de l'automòbil
Pare Bartomeu Pou, 48. Sant Joaquim, 1
Tlf.: 29 90 95. 07003 Ciutat de Mallorca

ALGUNES DE LES NOSTRES SUGGERÈNCIES:
Lassanya, albergínies farcides, cuixes farcides, croquetes, calamars farcits, cordon blue, musclos farcits, llom farcit
ALTRES ESPECIALITATS PER ENCÀRREC:

- Pollastre amb gambes
- Quixes
- Lluç amb salmó i caviar
- Filets amb salsa roquefort i nous
- Peus de poc farcits
- Conill amb llagostins
- Prebes de «piquillos» farcits
- Etc, etc.

BON PROFIT
C/ ARQUITECTO BENNASAR C/ PROVENÇA C/ CRUZ ROJA C/ CAPITAN SALON C/ FRA LLUIS JAUME

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom: .....

Carrer: .....

..... D.P. ....

Població: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Banc: .....

Direcció: .....

N.º entitat: ..... N.º suc.: .....

Compte n.º: .....

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

N'Antoni Segura i na Maria Pilar Requena es casaren a l'església de Muro el passat dia 11 de setembre. Feren el sopar de noces a Son Sant Martí. (Foto Segura)

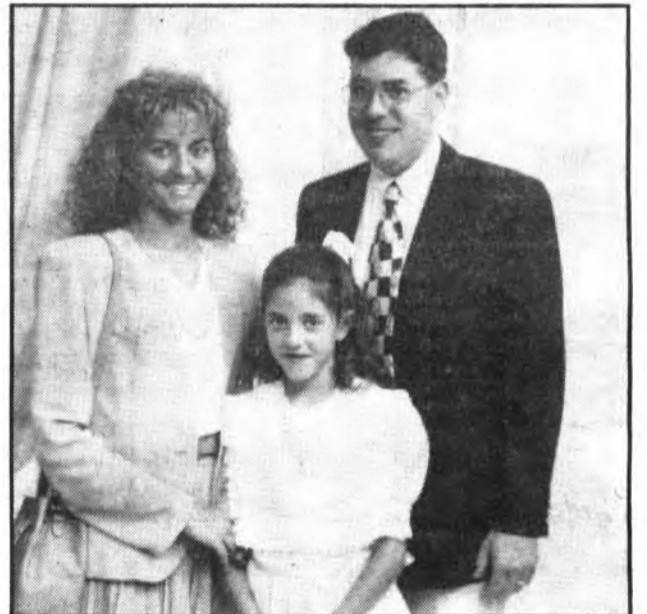
Na Mercé i en Santos des Camp Rodó se casaren el passat dia 19 de setembre a la parròquia de Santa Maria del Camí. Feren el sopar de noces al restaurant Galdent de Lluçmajor.

Són les germanes Olga i Anna Soler i Molina que feren la primer comunió el dia 21 d'agost a l'Església de Sant Marçal. El dinar de comunió fou al restaurant Cala Gamba. (Foto Segura)

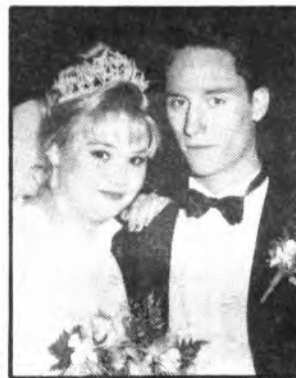
Primera comunió de n'Albert Sánchez a la parròquia del Sagrat Cor de Ciutat. El sopar fou al restaurant Sa Torre, de s'Arenal. Això fou el 17 de setembre. (Foto Segura)

Na Maria del Pilar Palou va fer la primera comunió a l'església de Crist Rei del Pont d'Inca dia 10 de Juliol. (Foto Segura)

En Pere Seguí i na Isabel Sánchez es casaren el passat dia 25 de setembre a la Seu de Mallorca. Els sopar de noces fou a l'Hotel Galatzó, de Peguera. (Foto Segura)

En Joan Vilallonga i n'Esperança Pinya es casaren el 23 d'octubre a l'església de Sant Nicolau, de Ciutat. El sopar de noces fou a l'Hotel Albatros. (Foto Segura)

N'Emilia i en Rafel se casaren a la parròquia de Sant Sebastià de la Plaça de Madrid de Ciutat el passat dia 17 de Juliol. Feren el sopar de noces a Binicomprat. Foto: César.

MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ

CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 - SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.